

Montessori Delft
onderwijs & opvang

Bestuursjaarverslag 2023

Versie 31 mei 2024

Naam	Montessori Delft onderwijs & opvang
Werkgeversnummer	31162
Brinnummer	04MF
LRK-nummer voor peutergroep:	258608973
LRK-nummer voor buitenschoolse opvang:	136304291
Bezoekadres	Jacoba van Beierenlaan 166
Postcode	2613JK
Woonplaats	Delft

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	4
1. Algemeen	5
1.1 Doelstelling van de organisatie	5
1.2 Juridische structuur	5
1.3 Interne organisatiestructuur	5
1.4 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	9
1.5 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact	10
1.6 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'	10
2 Governance	12
2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance	12
2.2 Vermelding code goed bestuur	13
2.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en toelichting	13
2.4 Horizontale verantwoording	13
3 Onderwijs	14
3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	15
3.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	15
3.3 Onderwijsprestaties	15
3.6 Besteding NPO subsidie	18
4 Kinderopvang	20
4.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	20
4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	20
5 Kwaliteitszorg	21
5.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar	21
5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	22
5.3 Afhandeling van klachten	22
6 Onderzoek	22
6.1 Toelichting inzake de werkzaamheden	23
6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	24
7 Internationalisering	25
8 Personeel	25
8.1 Zaken in het afgelopen jaar met een behoorlijke personele betekenis	26
8.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen	26
8.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	26
8.4 Gevoerd beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag	27
9.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen	28
9.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen	28
9.3 Duurzaamheid	28

10 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen	28
10.1 De samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon is aangesloten	29
10.2 Ontwikkelingen bij / in relatie tot verbonden partijen	29
11 Financiën	30
11.1 Financiële positie op balansdatum, kengetallen en toelichting	30
11.2 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten	32
11.3 Toelichting op het resultaat en wat hieraan heeft bijgedragen	33
11.4 Analyse verslagjaar ten opzichte van de begroting	35
11.5 Toelichting op het investeringsbeleid	36
11.6 Toelichting op kasstromen en financiering	37
11.7 Informatie over financiële instrumenten	37
11.9 Treasurybeleid	38
11.9.1 Beschrijving van het beleid	38
11.9.2 Uitvoering van het beleid in de praktijk	38
11.10 Overige financiële onderwerpen	38
11.10.1 Allocatie van middelen en onderwijsachterstandenbeleid	38
11.10.2 Sociale Veiligheid	38
11.11 Continuïteitsparagraaf	39
11.11.1 A.1 Kengetallen	39
11.11.2 A.2 Meerjarenbegroting	40
11.11.3 B.1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	46
11.11.4 B.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden voor het MKC	48
11.11.5 B.3 Rapportage toezichhoudend orgaan	49
Jaarverslag Toezichtcommissie Montessori Delft	49

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van Montessori Delft, het geheel van de schoolvereniging en opvangstichting. Dit is opgesteld in overeenstemming met de OCW voorschriften betreffende de jaarverslaglegging. De context waarin het bestuur dit jaar heeft geopereerd is de visie en strategie zoals deze is vastgelegd in het Schoolplan 2019-2023.

Met dit jaarverslag legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en de bereikte resultaten. Het bestuur heeft zich in 2023 voornamelijk gericht op verdere professionalisering en het waarborgen van kwaliteit. Een zorg die daarbij steeds duidelijker is geworden in het afgelopen jaar is het lerarentekort en daarmee samenhangende kwaliteitszorg en structuur binnen ons gehele MKC. Daarnaast is er een nieuw strategisch beleidsplan geschreven waarin de plannen en ambities voor de komende 4 jaar uitgewerkt zijn.

1. Algemeen

1.1 Doelstelling van de organisatie

Missie en visie: *“Leer mij het zelf doen!”*

De missie van Montessori Delft is het in stand houden van een school en daaraan gelieerde opvang gebaseerd op de opvoedkundige principes van Dr. Maria Montessori. De Delftse Vereniging voor Montessorionderwijs verzorgt hierbinnen het onderwijs volgens de principes van Maria Montessori, met de nadruk op:

- een veilige leeromgeving;
- het individu;
- optimale ontplooiing van het kind;
- wederzijds respect;
- sociaal verantwoordelijk gedrag.

De Stichting Montessori Delft verzorgt de kinderopvang volgens dezelfde principes. Samen opereren zij onder de naam Montessori Delft.

Kenmerken en uitstraling

De school vervult een onderwijsfunctie voor de regio Delft en omstreken. Belangrijke en unieke ingrediënten van ons onderwijs zijn onder meer het vakonderwijs en het peuteronderwijs.

1.2 Juridische structuur

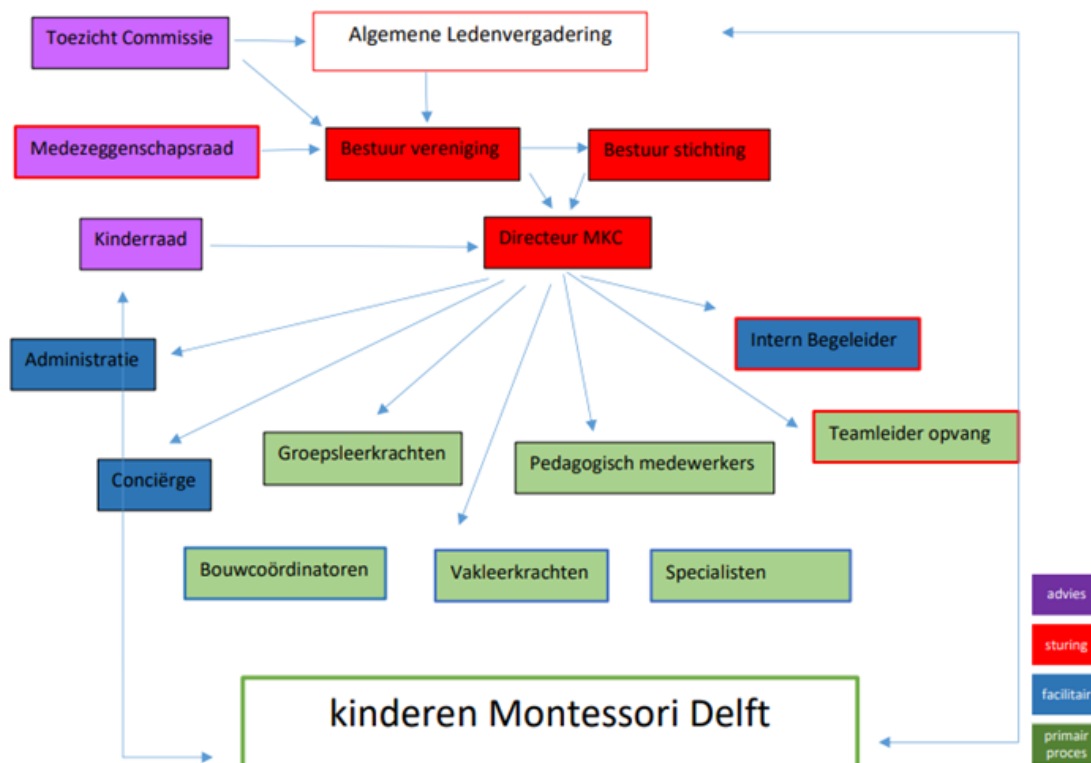
De Delftse Vereniging voor Montessorionderwijs heeft tot doel "het stichten en in stand houden van scholen en instellingen waar wordt gewerkt op basis van de opvoedkundige beginselen van dr. Maria Montessori, zoals scholen en instellingen voor peuteropvang, kleuter-, basisonderwijs en/of voortgezet onderwijs". De vereniging tracht dit doel te bereiken met wettige en geoorloofde middelen en, desgewenst, in samenwerking met andere instellingen, stichtingen en verenigingen. De vereniging is opgericht in 1951 en gevestigd te Delft. De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40397073.

De voorzitter, de penningmeester en de secretaris vormen het dagelijkse bestuur. Het gehele bestuur komt maandelijks bij elkaar.

De Stichting Montessori Delft verzorgt de kinderopvang. Het bestuur van de stichting wordt aangewezen door het bestuur van de vereniging en de bestuurders komen uit het midden van het verenigingsbestuur. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 71526307. De directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van zowel de school als de opvang.

1.3 Interne organisatiestructuur

Organigram Montessori Kindcentrum Delft

De bestuursamenstelling van de vereniging was in 2023 als volgt:

Voorzitter	Anne Elzerman
Secretaris	Annelies Engelenburg
Penningmeester	Jorrit Konings
Bestuurslid Personeel	Anne Elzerman
Bestuurslid Onderwijs	Simon Oostra
Bestuurslid Gebouw	Patrick van Holten

Tijdens de ALV in juni 2023 is afscheid genomen van Annelies Engelenburg en in de ALV van december 2023 zijn Erik Biemans en Ruben van Oorsouw aangesteld als nieuwe bestuursleden van de vereniging.

De bestuursamenstelling van de stichting was in 2023 als volgt:

Voorzitter	Anne Elzerman
Secretaris	Simon Oostra
Penningmeester	Patrick van Holten

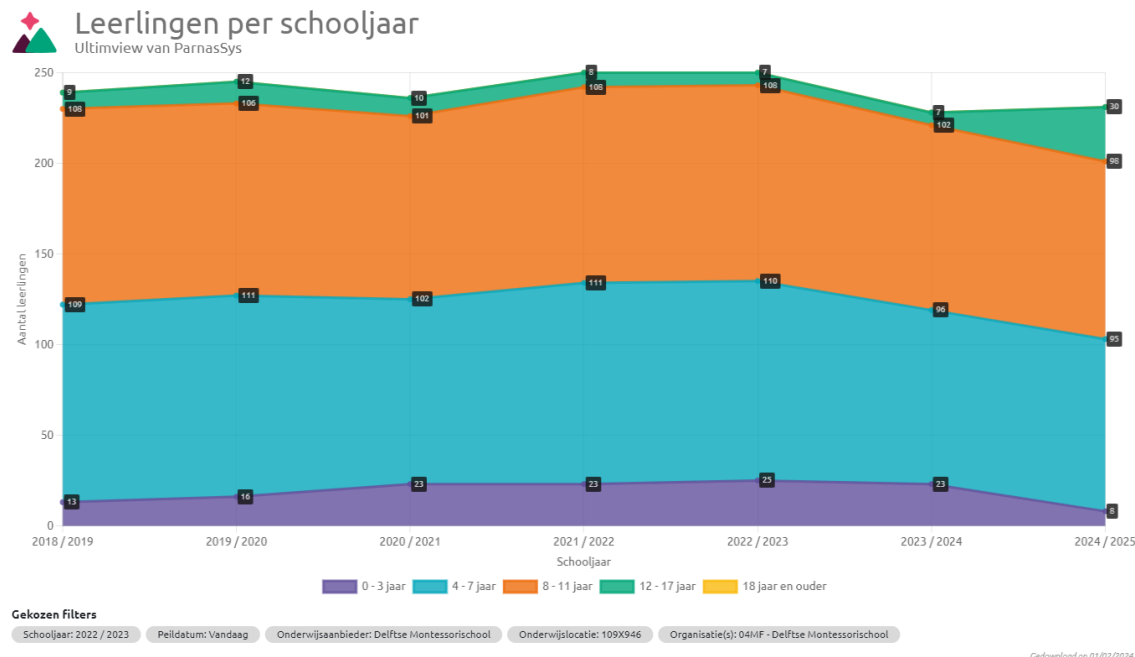
De directeur maakt geen onderdeel uit van het bestuur maar is nauw betrokken bij het opstellen van het beleid.

Alle bestuurders van de vereniging en stichting doen deze taak vrijwillig en onbezoldigd. Voor de volledigheid en transparantie volgen hieronder hun dagelijkse (neven-)functies:

Bestuurder vereniging en/of stichting	Werkzaam als
Anne Elzerman	Directeur Internationaal Montessori Instituut
Annelies Engelenburg	Zelfstandig ondernemer & Medewerker publieksvoorlichting Tweede Kamerfractie ChristenUnie
Jorrit Konings	Beleidsadviseur ministerie van Infrastructuur en waterstaat
Simon Oostra	Docent psychologie Haagse Hogeschool
Patrick van Holten	Senior projectleider bij Strukton
Erik Biemans	Zelfstandig ondernemer, Trainer & organisatie adviseur
Ruben van Oorsouw	Senior Projectcoördinator bij Mobilis TBI

Leerlingaantallen

Hieronder een overzicht van de aantallen leerlingen vanaf 2018 tot nu op teldatum in 2023.

De langetermijnprognoses geven een stabilisatie van het aantal leerlingen aan. Momenteel bevatten vrijwel alle groepen het door de statuten bepaalde maximum aantal leerlingen van 29 en in de onderbouwgroepen werken we gedurende het jaar toe naar ongeveer 25 kinderen per groep. Er wordt daarom voor de meeste leerjaren gewerkt met wachtlijsten.

Wij hebben in 2023 een stabilisatie in het leerlingenaantal gezien ten opzichte van het jaar daarvoor. Op de teldatum 01-02-2023 was het totale leerlingenaantal 225.

In 2023 zijn er (buiten de 8ste groepers) in totaal 17 kinderen tussentijds uitgeschreven.

Vanuit groep 8 gingen in 2023 in totaal 30 leerlingen naar het Voortgezet Onderwijs. Onderstaand de tabel van de verdeling over de onderwijssoorten van de afgelopen 10 jaar.

Uitstroom	Aantal leerlingen per advies VO											Totaal
	2012 / 2013	2013 / 2014	2014 / 2015	2015 / 2016	2016 / 2017	2017 / 2018	2018 / 2019	2019 / 2020	2020 / 2021	2021 / 2022	2022 / 2023	
VWO	12	11	13	11	11	10	11	12	10	8	6	141
HAVO t/m VWO	10	3	9	3	3	5	1	3	4	8	6	87
HAVO	1	5	3	1	2	5	5	3	4	4	5	54
VMBO TL t/m HAVO	1	4	1	1	2	3	2	4	5		4	34
VMBO TL	1	2	5	1	6	3	3	8	1	1	3	39
VMBO TL, met LWOO		1				1						2
VMBO BB			1				1					3
VMBO BB t/m VMBO KB					1		1		1		4	7
VMBO BB t/m VMBO KB, met LWOO						1						1
VMBO GL											1	1
VMBO KB									1		1	2
Praktijkonderwijs										1		1
Geen specifiek advies mogelijk								1				1
	25	26	32	17	25	28	24	31	26	22	30	373

1.4 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

In ons meerjarenschoolplan hebben wij een aantal ambities verwoord, die wij per jaar met de dan geldende inzichten in een jaarplan verwerken en uitvoeren. In het afgelopen kalenderjaar hebben wij gelukkig niet meer te maken gehad met ontwrichtende maatregelen als gevolg van de pandemie. Wel heeft de maatschappij nog steeds te maken met de gevolgen hiervan en zijn er momenten geweest waarop wij door een leerkrachtentekort in combinatie met veel zieken een aantal groepen een aantal dagen thuis hebben moeten houden.

De innovatie van ons onderwijs komt tot uiting door periodiek kritisch naar ieder onderwijsdomein te kijken. Hierbij gaan we projectmatig te werk. We hebben een overkoepelend investeringsplan voor leermiddelen en aanpalende inventaris. Hierbinnen worden, waar mogelijk en noodzakelijk, vernieuwingen in het onderwijsprogramma doorgevoerd. Ieder jaar is een verdere implementatie en update van het ICT plan en in lijn daarmee wordt het wetenschaps- en techniekonderwijs verder ontwikkeld.

Op dit moment hebben wij 68 chromebooks in gebruik voor met name de midden- en bovenbouw kinderen. Eén van de doelstellingen daarbij is de facilitering van leerlingen met dyslexie. Ook zijn er in verschillende ruimtes digiborden om gebruik te kunnen maken van digitale toevoegingen en presentaties (denk bijvoorbeeld aan de werkplaats).

Ook in 2023 heeft de samenwerking tussen opvang en onderwijs en het gezamenlijk leren weer centraal gestaan. Wij hebben een aantal studiedagen en teamavonden kunnen vormgeven waardoor de samenwerking binnen het team van pedagogische professionals verder is uitgebouwd.

Een belangrijk thema bij het uitvoeren van onze activiteiten is de communicatie. Onze primaire doelgroep hierbij zijn ouders en kinderen. Zij willen regelmatig, structureel en proactief voorzien worden van duidelijke informatie. Informatie over de (nieuwe) ontwikkelingen, acties en andere gebeurtenissen op school en vooral ook over de ontwikkelingen van de kinderen zelf.

Vanuit directie en bestuur zijn we bezig geweest met het uitwerken van een systeem op het gebied van kwaliteitsmanagement. Het bestuur is tijdens de bijeenkomsten systematisch met een zelfevaluatie aan de slag gegaan en met het inspectiekader.

Het lerarentekort is een grote zorg en wordt steeds beter voelbaar. We hebben gedurende het schooljaar 2022-2023 feitelijk geen intern begeleider gehad als school. Het team heeft een zorgstructuur opgezet waarbij we een deel van dit gemis hebben kunnen compenseren, maar dit is een duidelijk probleem.

Voor informatie over ontwikkelingen en activiteiten op school en in de groep hebben wij ons gebruik van de app Parro de afgelopen jaren verder uitgebreid. Ook laten wij via social media zien waar wij mee bezig zijn.

In Parnassys houdt de school de ontwikkeling van de leerlingen bij. Dit systeem heeft mogelijkheden voor het leveren van een goed beeld van de vorderingen per leerling, wat inzichtelijk naar de ouders kan worden gecommuniceerd. Daarnaast is de administratieve last voor de leerkrachten geminimaliseerd. De montessorileerlijnen waarmee wordt gewerkt zijn in dit leerlingvolgsysteem geïmplementeerd.

Deze door ons ontwikkelde montessorileerlijnen binnen Parnassys worden ook door verschillende andere Montessorischolen gebruikt.

Het MKC is zichtbaar online aanwezig door middel van de website en diverse sociale media.

1.5 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

In 2023 zijn de personeelstekorten in het onderwijs en opvang steeds duidelijker een probleem aan het worden. Ondanks gericht personeelsbeleid ontstaat er een voelbare krapte in de personeelsbezetting op het MKC.

We hebben de subsidie vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) slechts ten dele uit kunnen geven aan de beoogde interventies, vooral door een gebrek aan mensen. Afgelopen jaar is dit, naast uitbreiding van begeleiding op onze kernvakken, voornamelijk ingezet voor kinderen die Nederlands als tweede taal hebben.

1.6 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'

Als MKC staan we midden in de samenleving, we moeten er met elkaar voor zorgen dat we het goed hebben. Dit betekent dat er veel zorg en aandacht gaat naar de werknemers. Er is altijd ruimte voor de combinatie zorg en werk, er wordt meegedacht en onderling opgevangen. Ook hebben we de opdracht om anderen dan onze eigen leerlingen op te leiden en bieden dus aan MBO- en HBO-studenten

stageplaatsen aan. Het afgelopen kalenderjaar hebben wij minstens 10 mensen een stageplek geboden, binnen opvang en onderwijs.

2 Governance

2.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

In april 2023 heeft de Onderwijsinspectie de school bezocht en een rapport opgesteld naar aanleiding van het bezoek. Na het onderzoek kwam de Inspectie tot enkele conclusies over wat al goed gaat, wat beter kan en wat beter moet. Een aantal van de conclusies gaat over de governance van de school. Deze staan hieronder.

Wat gaat goed?

Het bestuur en alle andere geledingen hebben een gedeelde en gedragen onderwijsvisie gebaseerd op de principes van Maria Montessori. Zij werken daar samen hard aan en de positieve effecten zijn zichtbaar op de school. Het bestuur heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan, ook op het gebied van de basisvaardigheden en het passend onderwijs. De geledingen beschikken over veel deskundigheid en stellen zich lerend op. Er is sprake van deugdelijk financieel beheer.

Het bestuur evalueert of het de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Het stelt wanneer nodig het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden, al moet dit proces rolvaster en doelgerichter.

Wat moet beter?

Het bestuur moet een professionele kwaliteitscultuur bevorderen met een goed werkend kwaliteitszorgsysteem. Dat lukt nu nog niet genoeg. Dit komt doordat de uitvoering niet in overeenstemming is met de rolverdeling en de doelen niet concreet genoeg zijn. Daardoor is het niet duidelijk in hoeverre doelen worden behaald en zijn de processen onduidelijk hoe de doelen te behalen. Dit belemmert het zicht en bemoeilijkt de sturing en de verantwoording.

Wat kan beter?

Zowel het uitvoerend als het toezichthoudend deel van het bestuur kunnen hun werkgeversrollen beter invullen. Met name door te werken volgens heldere verantwoordelijkheidsverdeling en processen, zodat steeds duidelijk is wie waarover gaat en wat je van elkaar mag verwachten. Daarbij kan het bestuur de communicatie en afstemming op de betrokkenen verder versterken. Daarnaast kan de informatiewaarde van een aantal onderdelen in het jaarverslag worden verbeterd.

Acties naar aanleiding van het bestuursonderzoek

Naar aanleiding van uitkomsten van het bestuursonderzoek van de Onderwijsinspectie en signalen vanuit het team heeft het bestuur eind 2023 onderzoek laten doen naar de governancestructuur van Montessori Kindcentrum Delft.

Door een externe onderzoeker is op basis van documentanalyse en interviews een rapportage opgeleverd met daarin een advies. Dit advies is in december 2023 toegelicht aan bestuur, directie en toezichtcommissie.

De rapportage geeft een probleemanalyse die ingaat op het functioneren van en samenwerking tussen verschillende organen in de schoolvereniging: bestuur, directie, TC, MR, ALV en het team, ook in relatie tot governance van de opvangstichting. Daarbij is zowel de cultuur als de structuur van de organisatie bekeken. In zijn analyse komt naar voren dat een aantal onderwerpen niet op orde is. Dit gaat vooral over onderlinge communicatie, rolverdeling en rolvastheid binnen de verschillende organen en een aantal zaken op het gebied van beleid. Daarbij worden risico's gezien voor de kwaliteit van onderwijs en opvang.

Op basis hiervan zijn adviezen geformuleerd. Een van de adviezen is om de governance van de school te veranderen. De onderzoeker geeft aan dat de aanpassing van de structuur alleen nut heeft als ook de relatie tussen bestuur en directie verbetert. Zowel het bestuur als de directeur herkent zich hierin en daarom gaan zij in 2024 aan de slag met de resultaten van het onderzoek.

2.2 Vermelding code goed bestuur

Het bestuur en de Toezichtcommissie onderschrijven de Code Goed Bestuur van de PO Raad, hetgeen in het reglement Goed Onderwijs Goed bestuur van de school is vastgelegd.

De Toezichtcommissie is een apart orgaan binnen de school en bestaat uit een voorzitter en twee algemene leden.

Samenstelling TC	Per 31 december 2022
Voorzitter	Klaas Toemen
Lid	Christiaan de Groot
Lid	Marco Zuidam

2.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en toelichting

Slechts op het onderdeel "Vergoeding" wordt van de code van de PO-Raad afgeweken: de leden van de Toezichtcommissie krijgen geen onkostenvergoeding. Net als de bestuursfuncties betreft het een onbezoldigde functie.

2.4 Horizontale verantwoording

Onder horizontale verantwoording wordt verstaan de wijze waarop de school verantwoording aflegt aan de ouders en andere belanghebbenden. Vanwege het verenigingskarakter van onze school is die verantwoording al ingebed in de structuur. De ALV is het hoogste orgaan van de school en in 2023 is deze tweemaal belegd, in juni en december. Er is gesproken over het te voeren beleid en geïnformeerd over financiën en lopende zaken. De ledenopkomst bij de ALV's was de laatste jaren zeer wisselend. Voorafgaand aan een ALV wordt afgestemd met de medezeggenschapsraad en met de Toezichtcommissie.

Wij hebben in 2022 een MKC-raad opgericht, dit is een samengestelde raad die zoveel als mogelijk integraal adviseert aan de bestuurders wat vanuit hun perspectief verstandig is voor de organisatie. De raad is samengesteld uit:

- De leden van de medezeggenschapsraad (MR) die op bepaalde plannen van het bestuur en de directie instemmings- of adviesrecht hebben. Die medezeggenschapsraad bestaat uit een oudergeleding en een personeelsgeleding. Hiermee is de zeggenschap van zowel ouders als medewerkers geborgd. In een reglement en statuut is dit verder omschreven.
- De leden van de oudercommissie (OC) van de opvang. Dit jongste organisatie-onderdeel dat bestaat uit ouders of verzorgers van kinderen die gebruikmaken van buitenschoolse opvang (KDV of BSO) is nog in ontwikkeling. Haar bestaansrecht en opdracht is af te leiden van regelgeving.
- Een vertegenwoordiging van personeelsleden van de opvangstichting, om ook deze stem en zienswijze nadrukkelijk ook te incorporeren in het advies aan het bestuur.

Deze MKC-raad is nadrukkelijk bedoeld voor een integrale benadering richting het MKC. Opvang en onderwijs zijn zó verweven in het dagelijkse MKC leven, dat de leden van deze raad ook nadrukkelijk gevraagd wordt mee te denken en te adviseren over de adviesvragen van zowel school als opvang. Vanwege gescheiden wetgeving en geldstromen is het technisch nog niet mogelijk om volledig over te gaan op één echt integrale onderwijs- en opvangorganisatie en dus ook niet in de vertegenwoordiging van alle samenwerkende gremia daarvan.

Veruit de meeste functies in de verschillende gremia worden bekleed door ouders van kinderen op het MKC, er is dus altijd een gedeeld belang. Naast dat we de wettelijk voorgeschreven rechten en plichten rondom de procedures volgen, wordt er ook rekening gehouden met de stem van iedereen die op de ALV komt.

Naast de interne partijen op de school wordt toezicht gehouden door een extern administratiekantoor op de administratieve afwikkeling van de aan hen uitbestede taken.

Sinds 01-01-2019 liggen de administratieve taken bij de firma ProManagement Onderwijsupport. De financiën worden jaarlijks gecontroleerd door accountantskantoor Van Ree. De accountant wordt gekozen door de Toezichtcommissie.

Bestuurswissel

Op de ALV van december 2023 zijn twee nieuwe bestuursleden geïnstalleerd. Eind 2023 heeft de voorzitter afscheid genomen en zijn de rollen binnen het bestuur onderling verdeeld.

3   **Onderwijs**

3.1   Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

Het onderwijs in zijn algemeenheid spitst zich steeds meer toe op gepersonaliseerd en onderzoekend leren, een vorm die uitstekend past bij ons montessorionderwijs. Intern zijn leerlijnen ontwikkeld die bij het systeem op onze school passen, zowel digitaal als onderwijskundig en wij zijn deze steeds verder aan het doorontwikkelen. Binnen ons kosmisch onderwijs is het onderdeel burgerschap goed verankerd en zijn we daarmee dus voorbereid op de toekomst waarin expliciet hierom gevraagd wordt.

In april 2023 heeft de Inspectie van het Onderwijs (de Inspectie) onze school bezocht en een rapport naar aanleiding daarvan opgesteld. Wij zijn als school heel trots op alle positief benoemde punten in hun rapport. Helaas was het eindoordeel van de Inspectie onvoldoende, door de achterblijvende eindtoetsresultaten.

Het onderwijsteam heeft daarna een uitgebreid verbeterplan geschreven en zijn met ingang van het nieuwe schooljaar aan de slag gegaan met alle beschreven acties daarin.

We hebben inmiddels een IB'er voor twee dagen in de week kunnen aanstellen, maar het relatief grote aandeel van startende en zij-instromende leerkrachten leidt nog steeds tot verhoogde werkdruk, zeker gezien de herstelopdrachten die er liggen. We hebben hierom ook de hulp ingeschakeld van een externe montessorispecialist voor (onder meer) de begeleiding van deze mensen, ook omdat de nieuwe IB'er geen montessoriopleiding heeft.

We zetten de resterende NPO gelden in om onze sterke punten verder uit te bouwen. Dat houdt in: meer aandacht voor individuele kinderen door met kleine groepjes te werken aan bijvoorbeeld de motorische vaardigheden of in de tuin.

3.2   Verwachte toekomstige ontwikkelingen

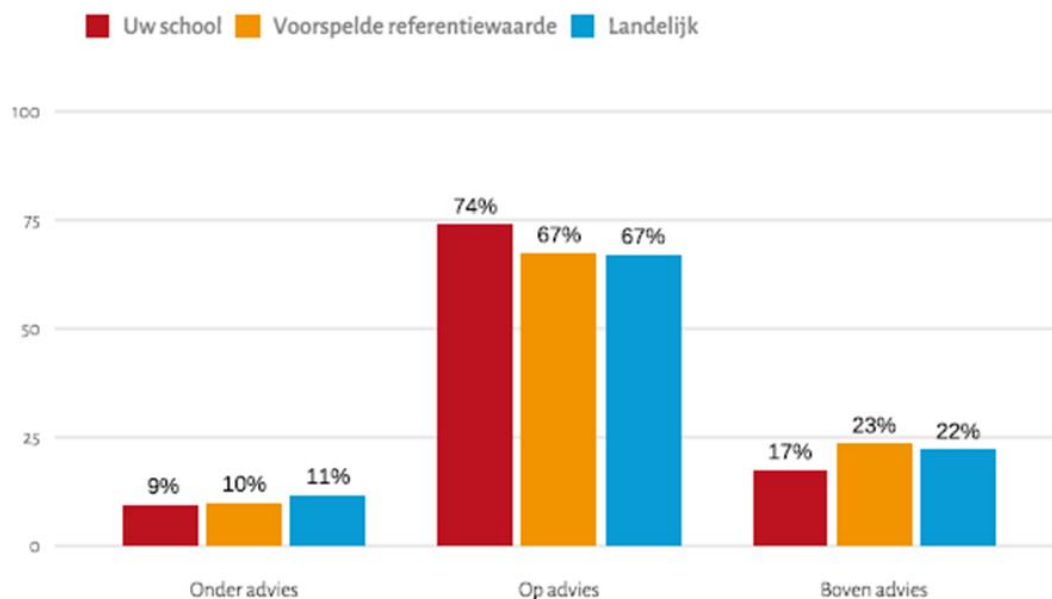
Wij zien dat ons onderwijs steeds verder ondersteund wordt door inzet van de pedagogisch medewerkers en onderwijsassistenten of leraarondersteuners. Deze ontwikkelingen, en de hierboven genoemde factor van het grote aantal nieuwe collega's, geeft een hoge urgentie ervoor te zorgen dat iedereen die bij ons komt werken in korte tijd Montessori-bekwaam is.

3.3   Onderwijsprestaties

Onze leerlingen leren iedere dag. Het resultaat daarvan wordt op verschillende manieren bijgehouden en geanalyseerd, zodat we er van overtuigd zijn dat iedere leerling de school op zijn/haar eigen niveau verlaat en dat de school daaraan haar grootste bijdrage heeft kunnen geven. Wij hechten veel waarde aan de observatie-vaardigheden van onze leerkrachten en de uitgezette leerlijnen die vanaf de onderbouw tot aan de uitstroom worden uitgevoerd en gerapporteerd. Elke leerkracht houdt in het leerlingvolgsysteem bij welke leerdoelen op welk moment behaald zijn. Dit geeft inzicht in het (individuele) leerproces van de leerlingen en of zij versneld, stabiel of vertraagd de leerlijnen doorlopen. In de bovenbouw wordt dit aangevuld met evaluaties en reflecties van de leerling zelf. Daarnaast worden er jaarlijks vanaf de middenbouw onafhankelijke toetsen afgenomen. Deze toetsen geven een beeld van het leerniveau van een leerling, maar vooral ook feedback over de groeimogelijkheden. Uit deze observaties en leerlijnprestaties en toetsresultaten volgt een afgewogen advies voor het vervolgonderwijs.

Het niveau van onze uitstroom is passend bij onze schoolweging; Dit wordt nog niet altijd gereflecteerd door de (eind-) toetsresultaten. Het bestuur zal hier vanuit kwaliteitszorg nader aandacht aan besteden.

De 3-jarige uitstroomcijfers laten zien dat de leerlingen ook dit jaar grotendeels op het passende niveau worden geadviseerd. Zie ook hoofdstuk 5.1.

Figuur 7.1 Percentage oud-leerlingen dat in het voortgezet onderwijs boven, op of onder het basisschooladvies zit. Op basis van de *uitstroomcohorten* 2017/2018, 2018/2019 en 2019/2020

Bron: NCO rapportage 2023

3.4 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

We zijn er trots op dat Montessori Delft een heldere, frisse kijk heeft op het onderwijs, wat steeds weer door onderwijskundig onderzoek wordt onderbouwd. De visie 'Leer mij het zelf doen' geeft aan dat ieder kind centraal staat in het eigen leerproces en dat we daarin de vrijheid (binnen kaders) en verantwoordelijkheid geven aan het kind, zoals bij het gebruik van het montessorimateriaal. Hierdoor worden de leerlingen intrinsiek gemotiveerd om te leren, wat belangrijk is voor het leerproces.

Een belangrijk deel van ons onderwijs gaat over burgerschapsvorming, waarin we de ontwikkeling van de persoonlijkheid, maatschappelijk kunnen functioneren en een verantwoordelijk onderdeel van de samenleving zijn, sterk terugzien. In de vredesopvoeding die Montessori nastreeft ziet zij het kind als wereldburger. Burgerschapsvorming is dan ook door ons gehele onderwijs verweven, en bijvoorbeeld expliciet gemaakt in de zogeheten 'wellevenheidslesjes' en binnen de kosmische educatie.

In de onderbouw (de 1e ontwikkelingsfase) leren de leerlingen zelfstandigheid en autonomie in het dagelijkse leven, oriëntatie op de wereld en ordening in ruimte en tijd.

In de midden- en bovenbouw (2e ontwikkelingsfase) leert de leerling eigen leervragen stellen en op zoek te gaan naar antwoorden. Deze nieuwe kennis geeft de verantwoordelijkheid om deze in te zetten voor de wereld om hem/haar heen. Er zijn talloze voorbeelden binnen de school te noemen waar het bestuur trots op is, maar onderstaande voorbeelden blijven essentieel voor onze manier van (burgerschaps)onderwijs:

Kinderen maken voor elkaar pauzehapjes in de onderbouw, practical life werkjes op de gang, samenwerken aan werkjes, weeksluitingen met de hele school, theatervoorstellingen in de studio, het koppelkind in de middenbouw, iedereen een zorgje in de klas, werken aan de rijke tuin achter de school, verzorging van alle diersoorten in de school, voordrachten en presentaties in de klas, de kinderraad, de werkweek, gezamenlijke vieringen en inzet voor goede doelen.

In onze schoolcultuur zie je de basiswaarden gelijkheid, vrijheid, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid als een rode draad terug in het handelen van de leerkrachten en de ruimte die zij geven aan de kinderen. Dit proces vindt plaats in zowel de lesjes als (nog belangrijker) het voorleven van deze waarden. Het bestuur borgt deze waarden ook door het analyseren van de jaarlijkse sociale veiligheidsenquête onder medewerkers, ouders en kinderen. Daarin wordt bijvoorbeeld al jaren een mooi cijfer voor Veiligheid en Welbevinden (4,1 van 5 in 2023) door de leerlingen zelf gegeven. Gezien de focus van onze school verwachten we dat de resultaten van de Leerling Tevredenheidspeiling boven het gemiddelde van andere scholen uitkomt.

3.4.1 Passend Onderwijs

Ook dit jaar hebben we weer een School Ondersteunings Plan gemaakt met het gehele onderwijsteam en dit voorgelegd aan de MR ter goedkeuring. In dit plan beschrijven wij welke extra zorg wij aankunnen binnen de bandbreedte van de school en het onderwijs zoals wij dit zien.

Montessorionderwijs is in de basis passend en op die manier geven we dit vanuit de bekostiging van het rijk dan ook vorm, wij betalen hier onder meer een intern begeleider van.

Wij ontvangen vanuit het samenwerkingsverband PPO Delfland een bedrag aan basisondersteuning van € 32.760 en €18.562 aan lichte ondersteuning. Dit geld wordt bijvoorbeeld uitgegeven aan de inzet van een orthopedagoog ter ondersteuning van de intern begeleider en het leerkrachtenteam. De besteding van deze middelen wordt ieder jaar middels het werkverdelingsplan besproken met het volledige onderwijsteam.

Het ondersteuningsaanbod wordt regelmatig (in ieder geval jaarlijks) geëvalueerd en indien nodig herzien, zodat het zorg- en begeleidingsplan zoals het op papier staat, goed blijft aansluiten op de praktijk. In 2023 hebben wij een bedrag van €75.945 ontvangen van het PPO Delflanden om de uitvoering van zorgarrangementen te kunnen betalen. Dit houdt in dat er op dat moment 20 kinderen bij ons op school zaten die een bepaalde zorgvraag hadden waar we in de ‘normale’ setting niet aan konden voldoen. In samenwerking met het PPO hebben we deze kinderen voorzien van een handelingsplan en extra ondersteuning, dit met als doel dat deze kinderen binnen ons onderwijs kunnen blijven en niet te hoeven worden verwezen naar het speciaal (basis-) onderwijs. Dit is grotendeels gelukt. Deze arrangementsgelden zijn voornamelijk besteed aan inzet van (externe) begeleiders van deze kinderen.

3.5 Informatie over toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

Onze school is in de basis toegankelijk voor iedereen. We voeren een actief toelatingsbeleid, waar op basis van formatie en fysieke ruimte maximaal plek is voor 29 kinderen per groep. Als kinderen worden aangemeld is er een gesprek met de directeur om onze montessori visie toe te lichten en om de verwachtingen over en weer uit te spreken. Bij kinderen die op een andere basisschool zijn gestart en om wat voor reden dan ook willen overstappen, wordt goed gekeken naar welke zorg er nodig is en of we dat kunnen bieden. Wij zullen dan ook altijd contact opnemen met de school van herkomst.

Wij zien het als een belangrijke taak van de school om ouders goed voor te lichten en tijdens de schoolloopbaan van hun kinderen te blijven begeleiden en informeren.

3.6 Besteding NPO subsidie

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is er voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. We hebben in het kader van de NPO-subsidie een schoolscan gemaakt en op basis van een analyse van de cognitieve, de sociale resultaten en het (mentale) welbevinden mogelijke actiepunten geformuleerd. Dit hebben we gedaan in afstemming met het team, met de kinderen en de ouders. Ook de MR heeft ingestemd met het plan. De actiepunten zijn gekozen op basis van een menukaart met interventies vanuit het NPO. Wij hebben daaruit gekozen wat het beste bij onze situatie past. Onze voornaamste conclusie was dat wij vooral de pijlers van onze visie nog sterker willen maken. Dus dat wat we al doen, verder uitbouwen, verfijnen, verbeteren en nog meer kinderen mee bereiken. Het MKC heeft relatief veel vakspecialisten en faciliteiten en we willen zorgen dat nog meer kinderen daar profijt van hebben. Ook willen we de kennis en kunde die we reeds in huis hebben verder uitbouwen om deze impuls ook te verduurzamen. In onderstaande tabel is een overzicht te vinden van de interventies die zijn besteed vanuit de NPO middelen.

We zien een lichte verbetering in de sociaal-emotionele ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen. Ook hebben met name de NT2 kinderen een ontwikkelingsprong laten zien door de extra aandacht.

In 2023 is nog € 61.542 aan subsidie NPO beschikbaar gesteld, van de NPO-gelden is €115.995 in 2023 besteed. Wij zijn dus onze reserves aan het opmaken. Van dit bedrag is ca. 75% uitgegeven aan personeel niet in loondienst, dus ZZP'ers of andere losse en kortdurende overeenkomsten met derden.

Gekozen interventie	Omschrijving activiteiten
---------------------	---------------------------

Uitbreiding onderwijs Instructie in kleine groepen Gesproken taal interventies	Extra begeleiding van NT2 kinderen (OB) Extra begeleiding van NT2 kinderen (MB en BB) op vrijdagmiddag van 13:00 tot 15:00
Effectievere inzet van onderwijs, instructie in kleine groepen	Co-teaching in verschillende groepen door de duo-partners waardoor er meer tijd beschikbaar is voor extra begeleiding aan leerlingen
Sociaal-emotionele ontwikkeling en welbevinden	Rots en Water-lessen in grote en kleine groepjes. Werken aan groepsvorming, gedrag en sociale vaardigheden
Cultuureducatie	Lessen bushcraft voor MB en BB Lessen drama, dans, muziek en kunst voor OB, MB en BB Ontwikkeling KOO en gebruik van de tuin en werkplaats
Metacognitie en zelfregulerend leren	Oefenen executieve functies met extra aandacht voor de fijne en (psycho-)motoriek
Activiteiten die ondersteunend zijn aan de andere interventies	Professionalisering van medewerkers door persoonlijke coaching op onderwijstechnieken en feedback geven en ontvangen Professionalisering door extra verdiepende studiedagen over kwaliteitsbeleid en montessori
Digitale technologie	Verdere implementatie van programma Digital Skills for Kids om kinderen vaardiger te maken in ICT Aanschaf nieuwe computers

4 Kinderopvang

De overheid streeft naar betere mogelijkheden om werken en zorg voor opgroeiende kinderen te combineren. Integratie van onderwijs en opvang kan daarom op steeds meer politieke steun rekenen. Op ons MKC kunnen kinderen van 7 tot 19 uur terecht in een omgeving waarin onderwijs en opvang vanuit dezelfde pedagogische visie werken.

Vanaf 1 februari 2019 zijn wij een Montessori Kindcentrum. Het bestuur van de stichting kinderopvang is benoemd door en bestaat uit leden van het bestuur van de schoolvereniging en heeft de dagelijkse leiding in handen gelegd van de directeur. De leerkrachten (school) en pedagogisch medewerkers (kinderopvang) werken nauw samen, zodat iedereen dezelfde pedagogische visie hanteert. De opvang moet vanuit regelgeving een aparte entiteit zijn, omdat rijksmiddelen die bedoeld zijn voor de school niet gebruikt mogen worden als subsidiëring voor andere doelen. De stichting is financieel zelfstandig, ofschoon er uiteraard een financiële verwevenheid bestaat met de vereniging door gebruik van ruimtes en uitleen personeel. We presenteren daarom ook een geconsolideerde jaarrekening.

4.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

We zijn steeds intensiever aan het samenwerken in het belang van de kinderen en hun doorgaande ontwikkeling. Veel van de pedagogisch medewerkers hebben een rol in het onderwijsproces, bijvoorbeeld als expert op het gebied van sociale vaardigheidstraining, handvaardigheid of Engels. De laatste ontwikkelingen zijn dat zij ook een rol krijgen als onderwijsassistent, waarbij ze dus extra begeleiding bieden in het lezen in groepjes of bij uitleg van lesstof.

4.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Als wij nieuwe pedagogisch medewerkers aannemen, krijgen zij vaker een hybride rol (dus in het onderwijs en in de opvang) indien dit aansluit bij hun eigen wensen, kwaliteiten en vaardigheden.

5   **Kwaliteitszorg**

Het bestuur heeft de afgelopen jaren ingezet op het verkrijgen van meer inzicht in de onderwijskwaliteit binnen de school. Er wordt gewerkt aan een nieuw en overzichtelijk kwaliteitszorgsysteem.

De kwaliteit wordt geborgd door het leerlingvolgsysteem (ParnasSys), een aantal landelijk genormeerde toetsen, de groepsbezoeken door directie en IB, groepsbesprekingen, toetsanalyses, cohortonderzoeken, tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen, ouders en medewerkers en zelfevaluaties (op bestuurs- en Montessori-niveau). Middels signaleringen en leerlijnen in ParnasSys volgen de leerkrachten de vorderingen van de leerlingen.

De onderwijskwaliteit wordt bewaakt doordat het leerkrachtenteam regelmatig een evaluatiemoment heeft, 3x per jaar met de intern begeleider op groeps- en individueel niveau, 2x per jaar met de bouwen onderling op groeps- en schoolniveau en 1x per jaar met het gehele team op schoolniveau. In de functioneringsgesprekken en groepsbesprekingen worden persoonlijke, individuele en leerlingdoelen gesteld.

In specifieke gevallen wordt de interne ondersteuning uitgebreid door overleg met de directeur en waar nodig met andere betrokken partijen (bijvoorbeeld het samenwerkingsverband of een orthopedagoog).

De meeste leerkrachten in het onderwijsteam zitten in schaal LB. Enkele leerkrachten met extra taken zitten in schaal LC. Dit houdt in dat zij meer beleidsmatige taken krijgen en er van hen wordt verwacht dat zij meedenken op dit niveau en zaken coördineren.

5.1   Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. De inspectie heeft in 2023 de school en het bestuur onderzocht. In hoofdstuk 2.1. hebben we hier verslag van gedaan. Sinds het inspectiebezoek is er een verbeterplan geschreven en zijn er diverse acties op ondernomen om te zorgen dat de toetsresultaten omhoog gaan. Hieronder een toelichting op ontwikkelingen in het afgelopen jaar.

Onderwijsproces

Montessori Delft is trots op haar didactische onderbouwing door middel van de visie van Montessori. In de begroting worden voldoende financiële middelen beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen en/of aanschaffen van montessorimateriaal. Ook is er dit jaar in de formatie weer financiële en personele ruimte geboden voor het inzetten van vakleerkrachten. Helaas is het moeilijk gebleken om gekwalificeerd personeel hiervoor aan te trekken, maar er wordt binnen de school hard gewerkt om deze mooie lessen door te laten gaan.

Het is alweer 5 jaar geleden dat de NMV een audit heeft gedaan op onze school, waarbij specifiek de implementatie van het Montessori-onderwijs wordt beoordeeld.

Naar aanleiding van de vorige audit hebben wij onszelf een aantal doelen gesteld. Deze hadden vooral betrekking op het functiehuis en de kwaliteitszorg, we willen daarin duidelijker de PDCA-cyclus volgen. Het functiehuis is inmiddels ook aangepast, de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de gremia is vastgelegd in een managementstatuut. Ook hebben we de ambitie uitgesproken om ons Kosmisch Onderwijs verder te ontwikkelen, en een duidelijk handboek te maken alsook kwaliteitskaarten waarmee we een aantal processen willen borgen.

Schoolklimaat

Om een duidelijk beeld te krijgen van het pedagogische klimaat binnen de school is besloten om de tevredenheidsonderzoeken jaarlijks af te nemen.

Er is in 2023 een oudertevredenheidsonderzoek, een leerlingtevredenheidsonderzoek en een medewerkertevredenheidsonderzoek afgenomen. De resultaten van deze onderzoeken zijn besproken in het team en binnen het bestuur (zie 6.1 Onderzoek) en zijn er doelen gesteld voor volgend jaar. Vorig jaar heeft het bestuur zich tot doel gesteld om de respons van de ouders te vergroten. Door er meer aandacht aan te geven en ouders op het schoolplein direct te benaderen is de respons dit jaar verdubbeld.

Onderwijsresultaten

In 2023 is de analyse van de resultaten van de leerlingen doorgezet met behulp van verschillende onderzoeksmethoden en cijferanalyses. Naast de gangbare analyse van de eindtoets-resultaten in combinatie met het cohortonderzoek is ook een diepgaander onderzoek binnen de school opgestart om verklaringen te zoeken voor het verschil tussen definitieve VO-adviezen en de scores op de eindtoets. Verder is er een trendanalyse gemaakt van de LVS toetsresultaten. Zoals eerder benoemd zijn we intern bezig om vanuit de ingevulde leerlijnen in Parnassys een duidelijk beeld te creëren als mogelijk alternatief voor de standaard tussentoetsen. Voor meer informatie over de plannen om de toetsresultaten op de basisvaardigheden te verhogen verwijzen we door naar de verbeterplannen met de analyse en aanpak die wij hebben geschreven in september 2023 en die we na de uitslagen van de doorstroomtoets in 2024 evalueren..

5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Naar aanleiding van het rapport van de inspectie onderzoekt het bestuur hoe de onderwijskwaliteit nog beter kan worden gemonitord. Montessori Delft wil een goede school blijven en dit ook kunnen verantwoorden. De grootste winst valt te behalen in de kwaliteitscontrole door het bestuur. Het bestuur heeft in het afgelopen kalenderjaar een aantal wisselingen gehad en heeft vertraging opgelopen in de corona-tijd, maar is nu bezig met het opzetten van een duidelijk kwaliteitssysteem. Hierin wordt zowel de borging van het onderwijsproces (proces, klimaat, resultaten) als de kwaliteitskenmerken van het bestuur beschreven.

Er is in 2022 een start gemaakt met het zelf-auditeren van de kwaliteitskenmerken die ook voor de inspectie van belang zijn. Die systematiek is nog pril, en beoogd om zodra daarin handigheid ontstaat uit te breiden naar het perspectief van de school: gezien onze uniciteit en visie, welke belangrijkste processen / of resultaatskenmerken willen we monitoren.

5.3 Afhandeling van klachten

Er is een situatie met een zorgleerling geweest die de ouders van deze leerling bij de onderwijsinspectie hebben neergelegd als signaal. Het bestuur heeft dit toegelicht bij de inspecteur.

6 Onderzoek

6.1 Toelichting inzake de werkzaamheden

Medewerkertevredenheidspeiling 2023:

Eindcijfer	van 7,8 in 2022 naar 8,1 in 2023
Positief	Zelfstandige rol kinderen ICT op orde Kritisch kunnen opstellen naar directie
Verbeterpunten	Ondersteuning van de kinderen Opbrengsten
Acties	Urgentie voor een duidelijke zorgstructuur. Grote behoefte aan IBER. Dit is net als in 2022 het speerpunt vanuit de medewerkers. Voor een groot deel van 2023 was er 1 dag een IBER binnen de school. De communicatie over de verschillende toetsmomenten, vooral de tussentoetsen en de sociale resultaten verdienen meer aandacht

Oudertevredenheidspeiling 2023:

Eindcijfer	van 8,2 in 2021 naar 7,3 in 2023
Positief	Tevreden over sociale veiligheid Tevredenheid over de opvang
Verbeterpunten	Respons was helaas weer lager dan in 2022 Een duidelijk negatieve score tov 2022 Zorg en begeleiding van leerlingen wordt erg laag gescoord
Acties	Verbeteringen in leerlingzorg volgend jaar zijn zeer urgent. Acties daarin goed communiceren naar de ouders.

Analyse: de zorgstructuur werd bij deze peilingen bij zowel ouders als medewerkers als zwak punt ervaren. Dit is goed verklaarbaar doordat er tijdens het schooljaar 2022-2023 meerdere mensen met de interne begeleiding bezig zijn geweest. Dit had te maken met een vacature, interne wijzigingen en een zwangerschapsverlof. We hebben dit zo goed mogelijk opgelost door onder meer 2 externe ZZP-ers hiervoor in te huren, maar dit is duidelijk door alle partijen als niet ideaal ervaren en hier zijn natuurlijk ook zaken door vertraagd.

Eindtoets IEP:

Eindtoets 2023		1F	2F/1S	Vershil vorig jaar
	Taalverzorging	97	45	+4
	Lezen	97	72	-5
	Rekenen	91	38	+11

Vergeleken met de leerdoelen en observaties scoren onze leerlingen ook dit jaar lager dan verwacht op de centrale eindtoets van groep 8. Taalverzorging en Rekenen stijgen vergeleken met vorig jaar, maar dit blijft wel onder de verwachte score van onze leerlingen. Lezen scoort dit jaar minder dan vorig jaar. Dat blijft wel rond het landelijk gemiddelde scoren. Komend jaar wordt het gedetailleerde onderzoek afgerond en start de school met het inzetten van het verbeterplan naar aanleiding van het inspectiebezoek.

Onderwijsdashboard

In navolging van het leerlijnen-onderzoek van afgelopen jaar heeft de school het onderzoek breder opgezet naar tussentoetsen en andere data met betrekking tot groep 8 (de leerlijndoelen, welbevinden en voorlopige advisering). In het komende jaar zal dit worden vergeleken met de doorstroomtoetsresultaten. Ook zal daar een bestuurs-onderwijsdashboard uit worden gefilterd, waarin de belangrijke gegevens op een rij worden gezet van waaruit het bestuur de onderwijsresultaten kan borgen en verantwoorden.

6.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Het komende kalenderjaar zullen we weer een aantal peilingen uitzetten en zullen dit anders aanvliegen om een grotere respons te krijgen. Als we immers meer meningen hebben verzameld, kunnen we duidelijker constateren waar we aan moeten werken.

De sociale veiligheid van de leerlingen zal weer worden gemeten, dit gebeurt op school. Bij ouders, kinderen en medewerkers zal ook weer een tevredenheidspeiling worden afgenomen in het voorjaar van 2024.

Ook wordt het onderzoek naar het verschil in niveaubepaling door docenten en de scores van de eindtoets verder onderzocht door middel van verschillende onderzoeken, die in het kader van de kwaliteitszorg in de komende jaren vaker zullen terugkomen.

7 Internationalisering

We zijn ons op het MKC zeer bewust van de belangrijke rol van onderwijs in de levens van kinderen, het is hun venster op de wereld en vaak de eerste keer dat ze buiten hun eigen familie en kennissenkring te maken krijgen met 'anderen'.

Binnen ons MKC zijn er relatief veel kinderen van ouders die een niet-Nederlandse achtergrond hebben, vaak doordat zij vanuit een buitenland naar de TU in Delft zijn gekomen. We besteden daarom veel aandacht aan het ontwikkelen van Nederlands als tweede taal (NT2) vanaf de onderbouw. Wij verwachten dat dit voorlopig zo blijft. Deze zogeheten ex-pats zijn vaak zeer geïnteresseerd in montessorionderwijs, vooral omdat dit ook op andere plaatsen in de wereld wordt gegeven, en daarmee internationaal is.

Verder willen we kinderen hun moedertaal laten ontwikkelen en staan in het kader van deze belangrijke vaardigheid en ook als les in burgerschap en verdraagzaamheid daarom altijd open voor lessen/workshops van ouders over hun eigen taal & cultuur.

In de bovenbouw van Montessori Delft wordt Engelse les gegeven. Er wordt hierbij gebruikgemaakt van de Engelse kast van AVE.ik (montessoriaanse methode) als basis voor de werkjes waar de kinderen zelfstandig mee aan de slag kunnen. Dit hebben we sinds vorig jaar uitgebreid met de digitale methode "Holmwoods", om ervoor te zorgen dat kinderen uit de bovenbouw meer oefenen met het horen en spreken van Engels. We vullen dit aan met een aantal extra Engelse leesboeken voor de bovenbouw en in de midden- en onderbouw door af en toe een 'native speaker' uit te nodigen om voor te lezen aan de kleine kinderen. Ook wordt een medewerker van de opvang ingezet voor extra, aanvullende Engelse taallessen met groepjes kinderen uit groep 5 zodat zij goed onderlegd naar de bovenbouw gaan.

Montessorionderwijs is wereldwijd bekend en verspreid, we hebben dan ook contact met verschillende buitenlandse montessorischolen en bieden zo onze leerlingen een andere kijk op het leven en een mogelijkheid om hun sociale vaardigheden en Engels te oefenen op een heel praktische wijze. Ook het gegeven dat ons gebouw door een beroemde architect is ontworpen, betekent dat er regelmatig buitenlandse mensen op bezoek zijn en we daar contact mee onderhouden.

8 Personeel

8.1 Zaken in het afgelopen jaar met een behoorlijke personele betekenis

We hebben in 2023 in totaal afscheid genomen van 4 (parttime) collega's en niet altijd direct alle vrijgekomen vacatureruimte helemaal op kunnen vullen. Door een herverdeling van de taken en een herverdeling van leerkrachten over de verschillende groepen, is het mogelijk geworden om voor de meeste groepen en collega's een passende oplossing te vinden. Ook hebben wij het afgelopen kalenderjaar personeel niet in loondienst gehad (op ZZP basis) voor een zwangerschapsvervangende en het vertrek van de vakleerkracht gymnastiek.

8.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Montessori Delft heeft de ambitie om een goede werkgever te zijn en neemt dus verschillende maatregelen om duurzame inzetbaarheid te realiseren. Deze zijn uitgewerkt in ons integraal personeelsbeleid. Het landelijke lerarentekort wordt steeds duidelijker voelbaar en heeft ons ertoe gebracht om aanvullend aan ons vervangingsbeleid een document op te stellen expliciet gericht op hoe we willen handelen als er tijdelijk of langer geen vervanging door een bevoegde leerkracht mogelijk is. Het ziekteverzuim in 2023 was 2,6%.

8.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Strategisch personeelsbeleid

Het bestuur van de Delftse Montessorischool is zich terdege bewust van het feit dat goed personeel schaars is en heeft de ambitie om binnen de gestelde kaders een uitmuntende werkgever te zijn. Naast de gebruikelijke functie eisen van een leerkracht in het PO, wordt van een leerkracht op ons MKC meer verwacht:

- *Je werkt vanuit een professionele opvoedingshouding aan onderwijs. Je kijkt eerst naar het kind in zijn totaliteit en daarna naar de leerling in het kind (materiaal en leerstof zijn niet leidend, groei naar vermogen wel).*
- *Je beheerst leerlijnen en kunt leerstof geïntegreerd aanbieden. Je bent nieuwsgierig en onafhankelijk. Je hebt een onderzoekende en zingevende houding. Je bent organisatorisch sterk en flexibel ingesteld. Je hebt gemeenschapszin.*
- *Je gaat uit van verschillen en interpreteert ze in beginsel als positief; je zet verschillen in als leidraad voor kinderen, om van elkaar te leren en met elkaar te groeien. Een kind wordt gestimuleerd door jou om zich individueel te ontplooiën in de groep en leert tegelijkertijd de sociale vaardigheden om te functioneren in de groep en in de school.*

Om deze ambitieuze en vakvolwassen leerkrachten te creëren hebben we een intern begeleidingsplan geschreven en formatieruimte vrijgemaakt om dit te realiseren. Om ze aan te trekken, hebben wij een grote online aanwezigheid op social media en binnen ons netwerk. Het monitoren is iets wat individueel gebeurt middels de gesprekkencyclus met de directeur en deze geeft hierover regelmatig terugkoppeling aan de bestuurder met de portefeuille personeel en op hoofdlijnen aan het gehele bestuur en de ALV.

Gezien de verwachte gelden voor werkdrukverlichting van het personeel is er ruimte voor het breder inzetten van de pedagogisch medewerkers als onderwijsassistent. Dit is ook een ambitie vanuit ons

meerjarenplan en de extra geldstromen naar aanleiding van de coronagevolgen voor het onderwijs maken hierin weer meer mogelijk.

8.4 Gevoerd beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

In 2023 hebben in totaal 4 medewerkers het MKC verlaten, uit eigen beweging of omdat het contract afliep.

9 Huisvesting

9.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Onderhoud van de school wordt integraal gemonitord door Propendum. Jaarlijks wordt door Propendum het Meerjaren Onderhoudsplan geüpdatet.

Ook in 2023 blijven lekkages op meerdere locaties, riooloverlast en mankementen aan de hemelwaterafvoer een zorgpunt. Dit wordt zo veel mogelijk duurzaam gerepareerd.

Tevens blijft ventilatie en temperatuurbeheersing een punt van aandacht. Er zijn airco-units geplaatst in diverse ruimtes.

9.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Inmiddels is door de gemeente Delft bevestigd dat ons gebouw ook qua budget naar voren is gehaald in de planning van het Integraal Huisvestingsplan van de gemeente om tot verduurzaming van de schoolgebouwen van Delft te komen. Hiermee is financieel de weg vrij voor de gemeente om een en ander op te starten.

De eerste stap die in 2023 genomen is, is een haalbaarheidsstudie om te toetsen of en in hoeverre het pand energieneutraal gemaakt kan worden. De conclusie is dat dit mogelijk is.

Ook voor het verdere traject zal de gemeente als bouwheer (opdrachtgever) optreden richting de partijen die aangesteld zullen worden om tot realisatie van de renovatie te komen.

Doordat de projectmanager van de gemeente vertrokken is, lijkt er vertraging in het proces op te treden. Enkele verplichte onderzoeken, onder andere in het kader van het monumentale karakter van het pand.

Het doel is om schooljaar 2025-2026 tijdelijk onze intrek te nemen in een locatie nabij het Sportfondsenbad. Tezamen met de gemeente zal gewerkt worden aan deze ontwikkeling. Bureau AHH (bureau van de architect van het gebouw, Herman Hertzberger) zal opdracht krijgen om te gaan werken aan het ontwerp voor de verduurzaming van het gebouw om deze zo energieneutraal mogelijk te maken. AHH kan dan aan de slag met het Voorlopig Ontwerp, daarna het Definitief Ontwerp. Vervolgens zal een aannemer gezocht worden om deze renovatie uit te voeren. De werkzaamheden zouden binnen 1 schooljaar afgerond moeten kunnen worden.

9.3 Duurzaamheid

Het Integraal Huisvestingsplan Gemeente Delft is afgelopen jaar op punten herzien. Dit heeft als consequentie dat het gebouw van de Delftse Montessorischool substantieel eerder aan de beurt is voor een grondige renovatie gericht op verduurzaming. Zie eerder paragraaf 9.2.

Voor nu trachten wij zelf te verduurzamen door de pleinen groener te maken en in het gebouw dingen vaker op te knappen in plaats van te vervangen. Ook zetten we in op goed onderhoud van de diverse installaties in het gebouw en het gebruik daarvan.

In het algemeen zijn wij als MKC zeer bewust bezig met duurzaamheid door onder meer ons afval gescheiden in te zamelen en de verwarming niet te hoog te zetten. Dit is nadrukkelijk onderdeel van ons onderwijs en leeft het team ook voor.

10 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

10.1 De samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon is aangesloten

De Delftse Montessorischool maakt deel uit van het samenwerkingsverband PPO Delflanden. Dit samenwerkingsverband tussen scholen in Delft en omgeving ondersteunt aangesloten scholen en ouders van kinderen die dat nodig hebben bij het organiseren van passend onderwijs.

Een lid van het bestuur van de school is ook lid van het algemeen bestuur van dit samenwerkingsverband. Bij onze school is de voorzitter algemeen bestuurslid van PPO Delflanden.

Het PPO vergadert een aantal keer per jaar overdag. Deze vergaderingen worden zo vaak als mogelijk bijgewoond. Ook buiten de algemene vergadering is er overleg met de directeur van het PPO.

Daarnaast neemt de directeur van de school deel aan het directeurenoverleg en is ook de intern begeleider actief binnen het PPO.

Het samenwerkingsverband ondersteunt het onderwijs op ons MKC door middelen (geld) voor basisondersteuning en lichte ondersteuning voor passend onderwijs te geven. Wij verantwoorden ons daarover ieder jaar aan hen. Dit geld besteden we vooral aan de inzet van personeel, uren voor de intern begeleider en ook (ambulante) leerkrachten.

Het afgelopen jaar is vanuit het samenwerkingsverband een extra bedrag aan onze school uitgekeerd als gevolg van wettelijke vereisten ten aanzien van bovenmatig eigen vermogen (bij het samenwerkingsverband).

10.2 Ontwikkelingen bij / in relatie tot verbonden partijen

Sinds de invoering van Passend Onderwijs heeft het samenwerkingsverband onze school onder meer ondersteund bij het formuleren van een schoolondersteuningsplan (SOP) en diverse zorgarrangementen toegewezen, waardoor het passend onderwijs ook daadwerkelijk zijn beslag kan krijgen in onze school. Ook worden er bijeenkomsten georganiseerd om directie en intern begeleiders van elkaar te laten leren.

11 Financiën

Algemeen

In deze paragraaf zijn de geconsolideerde cijfers weergegeven van de Vereniging en het Kindcentrum.

11.1 Financiële positie op balansdatum, kengetallen en toelichting

Kengetallen bij het financiële toezicht op onderwijsinstellingen

Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een bestuur/instelling financieel gezond is en op korte en middellange termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit het jaarverslag en de bijbehorende continuïteitsparagraaf en/of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de financiële positie van de instelling nader moet worden onderzocht. Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's een set kengetallen.

Deze kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen/instellingen moeten voldoen. Het onderschrijden van een norm leidt niet automatisch tot verscherpt toezicht (hierna: aangepast financieel toezicht) en het behalen van de norm leidt omgekeerd niet automatisch tot het opheffen van aangepast financieel toezicht als daar sprake van is. Indien een bestuur onder aangepast financieel toezicht wordt geplaatst, dan is dit gebaseerd op een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer aspecten in ogenschouw zijn genomen.

De set kengetallen waar de inspectie gebruik van maakt, geldt voor alle besturen/instellingen. Niettemin zijn er, afhankelijk van de context waarin zij opereren, verschillen in het belang van de kengetallen en de te gebruiken grenswaarden voor de signalering. In het onderstaande overzicht wordt dat duidelijk gemaakt.

Kengetallen & signaleringswaarden		
	Omschrijving	Signaleringswaarde
1	Liquiditeit	Klein: minder dan 1,5
		Middel: minder dan 1
		Groot: minder dan 0,75
2	Solvabiliteit 2	0,3
3	Absolute omvang liquide middelen	Funderend onderwijs: €100.000
		MBO en HO: €2 miljoen
Toelichting klein, middel en groot (bij liquiditeit)		
Klein: Besturen met totale baten minder dan € 3 miljoen		
Middel: Besturen met totale baten tussen € 3 en € 12 miljoen		
Groot: Besturen met totale baten meer dan € 12 miljoen		

Kengetallen	Signaleringswaarde	2023	2022	2021	2020
Solvabiliteit	< 30%	75,43%	83,69%	82,83%	76,15%
Liquiditeit	< 1,5	3,33	5,00	4,45	3,12
Absolute omvang liquide middelen	100.000	1.414.386	1.249.671	880.781	654.717

Toelichting

Het financiële beleid van de afgelopen jaren heeft geresulteerd in een gezonde uitgangspositie. De kengetallen liggen in 2023 boven de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie. Een gedegen financieel beleid is wenselijk bij een kleine school omdat de financiële risico's groter zijn dan bij een grote school waar deze meer gespreid zijn.

De financiën zijn ultimo 2023 positief en blijven voor de komende jaren ruim boven de signaleringswaarden. Wel wordt er de komende jaren extra ingezet op kwaliteit en het uitvoeren van het nationaal programma onderwijs. Hierdoor zal er komende jaren een negatief resultaat ontstaan zonder dat de gezonde financiële positie omslaat in een ongezonde positie. In de begroting van 2024 is een negatief saldo voorzien van € 173.754.

Solvabiliteit

De Solvabiliteit (Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen * 100%) over 2023 is 75,43%. In 2022 was dit 83,69%

De solvabiliteit geeft aan in welke mate een organisatie op langere termijn in staat moet worden geacht haar verplichtingen aan derden te kunnen voldoen. Als het eigen vermogen inclusief voorzieningen wordt gesteld tegenover de totale passiva, geldt dat de norm 30% is. De daling komt met name door hogere post kortlopende schulden in 2024. De kortlopende schulden zijn voornamelijk toegenomen door een vooruitontvangen subsidie basisvaardigheden en hogere crediteurenstand per balansdatum. De crediteurenstand is te verklaren door een aantal grote facturen welke in december ontvangen en in januari voldaan zijn.

Liquiditeit (current ratio)

De Liquiditeit (Vlottende activa / kortlopende schulden) over 2023 is 3,33. In 2022 was dit 5,00.

De liquiditeit van een organisatie wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer. Hierbij worden de vlottende activa gedeeld door de kortlopende schulden. Dit cijfer geeft aan in welke mate op korte termijn aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan, zonder dat de continuïteit van de organisatie in gevaar wordt gebracht. In het algemeen wordt een norm van 1,5 voldoende geacht.

Ook bij de liquiditeitsratio is de verklaring voor de daling in de verhouding dat de kortlopende schulden toegenomen zijn. De absolute omvang van de liquide middelen is juist toegenomen en de overige vlottende activa is gelijk gebleven.

Toelichting Kengetallen

Jaarlijks wordt de ontwikkeling van het eigen vermogen kritisch bekeken. Het beleid van het bestuur is erop gericht om de vermogenspositie in balans te brengen met de noodzaak om tegenvallers en risico's op te kunnen vangen en daarmee de toekomst van de organisatie blijvend te garanderen. Bovenstaande kengetallen van de organisatie zijn boven de norm: de organisatie is financieel gezond.

11.2 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balans.

Op korte termijn beschikbaar	31-12-2023	31-12-2022
Liquide middelen	1.414.386	1.249.671
Vorderingen	30.844	29.558
Kortlopende schulden	-433.699	-255.928
Werkkapitaal	1.011.531	1.023.301
Vastgelegd op lange termijn		
Materiële vaste activa	320.256	289.988
	<u>320.256</u>	<u>289.988</u>
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	1.331.787	1.313.289
Deze financiering vond plaats met		
Eigen vermogen	1.038.951	1.052.938
Voorzieningen	282.836	260.351
	<u>1.331.787</u>	<u>1.313.289</u>
Balans	31-12-2023	31-12-2022
Activa		
Materiële vaste activa	320.256	289.988
Vorderingen	30.844	29.558
Liquide middelen	1.414.386	1.249.671
	<u>1.765.486</u>	<u>1.569.217</u>
Passiva		
Vermogen	1.038.951	1.052.938
Voorzieningen	292.836	260.351
Kortlopende schulden	433.699	255.928
	<u>1.765.486</u>	<u>1.569.217</u>

De ontwikkeling op de balansposten in 2023 laat een stabiel financieel beeld zien ten opzichte van gegevens van 2022. De materiële vaste activa stijgt door investeringen in inventaris, ICT en leermiddelen. De liquide middelen stijgen met name door een stijging van de kortlopende schulden: er is subsidie vooruitontvangen en er staan facturen open aan het eind van het boekjaar.

11.3 Toelichting op het resultaat en wat hieraan heeft bijgedragen

Baten	2023	2023 Begroting	Vershil	2023	2022	Vershil
Rijksbijdragen	1.749.651	1.598.022	151.629	1.749.651	1.613.472	136.179
Overige overheidsbijdragen	0	6.500	-6.500	0	7.048	-7.048
Overige baten	713.354	718.000	-4.646	713.354	711.998	1.356
Totaal baten	2.463.005	2.322.522	140.483	2.463.005	2.332.518	130.487
Lasten						
Personele lasten	2.034.332	1.839.787	194.545	2.034.332	1.701.877	332.455
Afschrijvingen	40.946	41.037	-91	40.946	37.060	3.886
Huisvestingslasten	139.331	148.200	-8.869	139.331	102.881	36.450
Overige instellingslasten	263.591	303.692	-40.101	263.591	247.171	16.420
Totaal lasten	2.478.200	2.332.716	145.484	2.478.200	2.088.989	389.211
Saldo baten en lasten	-15.195	-10.194	-5.001	-15.195	243.529	-258.724
Financiële baten en lasten en VPB	1.208	-3.800	5.008	1.208	-4.790	5.998
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-13.987	-13.994	7	-13.987	238.739	-252.726

Algemeen

De bestemming van het resultaat 2023 is als volgt

Algemene reserve publiek	34.679	
Reserve NPO	<u>-54.053</u>	-19.374
Bestemmingsreserves algemeen privaat		
Reserve Kindcentrum	7.721	
Reservefonds vereniging	<u>-2.334</u>	5.387
Totaal		<u>-13.987</u>

11.4 Analyse verslagjaar ten opzichte van de begroting

Baten

Rijksbijdragen OC&W. (+ € 87.000)

In 2023 zijn er groeimiddelen ontvangen vanuit het ministerie van OC&W. Deze groeimiddelen waren niet begroot. Daarnaast zijn er baten ontvangen voor de subsidie zij-instroom welke niet opgenomen waren in de begroting.

Het ministerie heeft de rijksbijdragen geïndexeerd wat resulteert in een hogere baat voor het jaar 2023.

Samenwerkingsverband (+ €60.000)

De bijdrage van het samenwerkingsverband is voorzichtig opgenomen in de begroting. Er zijn uiteindelijk meer beschikkingen afgegeven dan in eerste instantie verwacht. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband hogere beschikkingen afgegeven voor de basisondersteuning en lichte ondersteuning.

Overige overheidsbijdragen (- € 6.500)

In 2023 is er geen subsidie bewegingsonderwijs ontvangen van de gemeente Delft.

Lasten

Personele lasten

Hogere loonkosten (- € 35.000)

De loonkosten per medewerker zijn gedurende het jaar toegenomen door CAO aanpassingen.

Hogere scholingskosten (- € 35.000)

Bij de vereniging zijn de scholingskosten hoger dan begroot. Dit wordt mede veroorzaakt door de kosten die gemaakt zijn voor een zij-instroom traject.

Hogere kosten uitzendkrachten, inhuur derden (- € 121.000)

In de begroting was nog geen rekening gehouden met inhuur derden in verband met NPO. In 2023 is er werk van gemaakt om leerachterstanden in verband met NPO te bestrijden door het inhuren van externe krachten. Tevens werd er in 2023 gebruik gemaakt van ingehuurd gymdocenten terwijl dat niet begroot was.

Huisvestingslasten

Lagere onderhoudslasten (+ € 9.000)

Vanwege de staat van het pand was er in de begroting voldoende ruimte gereserveerd om reparaties uit te kunnen voeren. In 2023 zijn er minder (dure) reparaties uitgevoerd dan eerder ingeschat.

Lagere dotatie onderhoudsvoorziening (+ € 16.000)

In de begroting van 2023 is rekening gehouden met een hogere dotatie aan de voorziening onderhoud. Na het opstellen van de begroting is in overleg met de accountant de dotatie aan de voorziening lager vastgesteld.

Overige huisvestingslasten (- € 15.000)

Voor het tuinonderhoud was geen geld opgenomen in de begroting. In 2023 hebben er werkzaamheden plaatsgevonden aan het groen rondom de school, waaronder het verwijderen van een boom en het aanplanten van diverse struiken en bomen.

Overige instellingslasten

Hogere lasten leermiddelen en ICT (- € 19.000)

De leermiddelen voor de school en voedingsmiddelen voor het kindcentrum zijn 19.000 hoger dan begroot. Hierbij speelt inflatie een grote rol.

Lagere lasten projecten en arrangementen (+ € 66.000)

Voor de uitgaven van de subsidie NPO zijn materiële kosten begroot (€ 92.000), echter zijn er voornamelijk personele (inhuur) kosten gerealiseerd. Daartegen is er, in lijn met de gestegen inkomsten van het samenwerkingsverband, meer uitgegeven aan arrangementen (€ 26.000).

11.5 Toelichting op het investeringsbeleid

Met de aanwezigheid van een structurele financiële reserve is het mogelijk om proactief te voorzien in de behoeften en de investeringen die daarbij horen. Hierdoor is reeds in 2018 gewerkt aan een gedegen investeringsplan voor ICT, meubilair en lesmethoden. In 2023 is conform de plannen geïnvesteerd in ICT en lesmethoden.

11.6 Toelichting op kasstromen en financiering

Uit het kasstroomoverzicht is af te lezen welke posten de stand van de liquide middelen hebben beïnvloed. Met name de toename van de kortlopende schulden heeft tot gevolg dat de liquiditeit in 2023 gestegen is

<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>	2023
	Werkelijk
Saldo baten en lasten	-13.987
Overige mutaties EV	0
	<hr/> -13.987
 Afschrijvingen	 40.946
 <u>Mutaties werkkapitaal</u>	
- Vorderingen	-1.286
- Kortlopende schulden	177.771
	<hr/> 176.485
 Mutaties voorzieningen	 32.485
	<hr/> 235.929
 <u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	
(Des)investerings materiële vaste activa	-71.214
	-71.214
 <u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	
Mutatie financiële vaste activa	0
Mutatie overige langlopende schulden	0
	<hr/> 0
 <u>Mutatie liquide middelen</u>	 <hr/> 164.715

11.7 Informatie over financiële instrumenten

De Vereniging heeft in haar kaders opgenomen geen gebruik te maken van aandelen, obligaties, deelnemingsrechten in beleggingsfondsen of complexere financiële instrumenten als opties, futures en derivatencontracten. In 2023 is er derhalve ook geen gebruik gemaakt van deze financiële instrumenten.

11.9 Treasurybeleid

11.9.1 Beschrijving van het beleid

Niet direct noodzakelijke liquide middelen van de organisatie worden tot op heden op een spaarrekening gezet. Beleggingen zijn niet toegestaan. Indien bepaalde liquide middelen gedurende langere tijd niet nodig zijn, is het gebruik van 1- of 2-jarige deposito's wel toegestaan. Vooralnog wordt ook voor 2024 voorzien dat alleen gebruikgemaakt wordt van de spaarrekening.

Het beleid en de procedures ten aanzien van het vermogensbeheer zijn nader beschreven en vastgelegd in het treasurystatuut. Dit is voor het laatst geüpdatet en vastgesteld door het bestuur in 2020.

11.9.2 Uitvoering van het beleid in de praktijk

De school bankiert duurzaam, voor zover mogelijk binnen de eisen van het ministerie. Met private middelen loopt het betalingsverkeer via de Triodos bank. Het treasury statuut wordt onverkort gevolgd.

11.10 Overige financiële onderwerpen

11.10.1 Allocatie van middelen en onderwijsachterstandenbeleid

Het ministerie van OCW berekent op basis van BRIN-nummer de beschikbare rijkssubsidie. De belangrijkste indicator is het leerlingaantal per 1 februari. De subsidies worden berekend per school. De organisatie stelt de subsidies ter beschikking conform toekenning aan de school. De school komt niet in aanmerking voor de subsidie in het kader van onderwijsachterstanden-beleid. De middelen van het Kindcentrum worden volledig gesegmenteerd aan het Kindcentrum. De inzet van directie en gebruik van huisvesting wordt vanuit de school doorberekend aan het Kindcentrum.

11.10.2 Sociale Veiligheid

Binnen ons MKC streven we ernaar de kinderen bewust te laten worden van hun identiteit en tegelijk respect te tonen voor anderen. Vanaf de peutergroepen leren we de kinderen de verschillende omgangsregels d.m.v. wellevendheidslesjes. Hierin is aandacht voor omgaan met emoties van anderen, tonen van empathie etc. Kinderen krijgen de kans om naast hun kwalificatie (het cognitieve leren) ook veel te werken aan hun persoonsvorming en socialisatie. Hiervoor gebruiken wij onder meer ons vakonderwijs en bijvoorbeeld onze weeksluitingen waarbij we met de hele school bij elkaar komen en kinderen leren naar elkaar te luisteren. Verder hebben wij een goed en veilig sociaal pedagogisch klimaat in de school (bron: jaarlijkse enquête onder de kinderen) waarin wij kinderen leren om de zorg voor zichzelf, anderen en hun omgeving te oefenen, door bijvoorbeeld de zorgjes in de klas en het verzorgen van de dieren.

Uiteraard hebben wij een anti-pestprotocol en twee vertrouwenspersonen (een opvang en een onderwijsmedewerker) die de kinderen kunnen benaderen. Dit wordt jaarlijks actief onder de aandacht gebracht. We leren de kinderen voor zichzelf op te komen en zelf problemen op te lossen en geven in de bovenbouw ook lessen over gedrag op social media. Alle medewerkers zijn op de hoogte gesteld van de meldcode en dit komt meerdere malen terug in teamoverleg.

11.11 Continuïteitsparagraaf

11.11.1 A.1 Kengetallen

De verwachting is dat het leerlingenaantal voor de school redelijk stabiel blijft, rond de 220 op de teldatum. Het is niet waarschijnlijk dat dit sterk zal stijgen, gezien de (on)mogelijkheden en ruimte die het gebouw biedt en het feit dat we een belang hebben bij de samenwerking met ons inpassende kindcentrum die ook ruimte nodig heeft voor het opvangen van onze aanwas (peuters) en schoolgaande kinderen voor en na schooltijd.

Leerlingaantallen			Prognose	Prognose	Prognose
Leerlingen	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026
Totaal	225	225	220	220	220

De personele bezetting (school) blijft hoog, we zijn van plan sterk in te zetten op behoud en zo mogelijk verder uitbouwen van het vakonderwijs waar we ons mee profileren. De huidige en geprognosticeerde rijksbijdragen voor werkdrukverlaging worden dan ook vooral aan personeel uitgegeven.

Personeelsformatie	2024	2025	2026	2027
DIR	1,00	1,00	1,00	1,00
OP	13,00	13,00	12,58	12,00
OOP	3,00	3,00	3,00	3,00
Totaal	17,00	17,00	16,58	16,00

11.11.2 A.2 Meerjarenbegroting

In de komende jaren wordt een verlies verwacht, mede door de besteding van NPO gelden. De subsidie "lumpsum personeel" is gebaseerd op voorlopige gegevens van het Ministerie van Onderwijs (basis is 3^e kwartaal 2023). De subsidie is geïndexeerd in de komende jaren. De basis voor de personeelsuitgaven is het formatieplan van het schooljaar 2023/2024. Voor de huisvestingsuitgaven en overige uitgaven is gebruikgemaakt van de prognose 2023 en historische gegevens.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Baten						
Rijksbijdragen	1.749.651	1.686.872	1.651.872	1.671.176	1.700.231	1.700.231
Overige overheidsbijdragen	0	7.000	0	0	0	0
Overige baten	713.354	763.300	763.300	763.300	763.300	763.300
	2.463.005	2.457.172	2.415.172	2.434.476	2.463.531	2.463.531
Lasten						
Personele lasten	2.034.332	2.097.068	2.115.061	2.119.204	2.087.408	2.087.408
Afschrijvingen	40.946	48.148	45.325	47.708	50.403	50.403
Huisvestingslasten	139.331	142.217	142.217	142.217	142.217	142.217
Overige instellingslasten	263.591	249.860	249.860	249.860	249.860	249.860
	2.478.200	2.537.293	2.552.464	2.558.988	2.529.888	2.529.888
Saldo baten en lasten	-15.195	-80.121	-137.292	-124.512	-66.357	-66.357
Financiële baten en lasten	1.208	-500	-500	-500	-500	-500
Resultaat	-13.987	-80.621	-137.792	-125.012	-66.857	-66.857

Segmentatie meerjarenbegroting exploitatie

Vereniging

In 2023 werd er net als in 2022 rijksbijdragen ontvangen voor de subsidie NPO. Halverwege 2023 is de subsidie NPO vervallen waardoor de rijksbijdragen in 2024 en verder lager worden. Daarnaast is er vanwege de vereenvoudiging van de bekostiging sprake van een overgangsregeling. De baten volgens de vereenvoudigde bekostiging zijn lager dan volgens de oude bekostiging, wat betekent dat de overgangsregeling bij Montessori Delft een aanvulling is op de vereenvoudigde bekostiging. De overgangsregeling bouwt jaarlijks af waarna deze per 2026 vervalt.

Baten	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Rijksbijdragen	1.749.651	1.686.872	1.651.872	1.671.176	1.700.231	1.700.231
Overige overheidsbijdragen	0	7.000	0	0	0	0
Overige baten	179.154	180.989	180.989	180.989	180.989	180.989
	1.928.805	1.874.861	1.832.861	1.852.165	1.881.220	1.881.220
Lasten						
Personele lasten	1.584.705	1.616.287	1.634.280	1.638.423	1.606.627	1.606.627
Afschrijvingen	39.380	46.548	43.725	46.108	48.803	48.803
Huisvestingslasten	137.942	138.000	138.000	138.000	138.000	138.000
Overige instellingslasten	190.696	174.700	174.700	174.700	174.700	174.700
	1.952.723	1.975.535	1.990.706	1.997.230	1.968.131	1.968.131
Saldo baten en lasten	-23.918	-100.674	-157.845	-145.065	-86.910	-86.910
Financiële baten en lasten	2.210	500	500	500	500	500
Resultaat	-21.708	-100.174	-157.345	-144.565	-86.410	-86.410
Kindcentrum						
Baten	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Rijksbijdragen	0	0	0	0	0	0
Overige overheidsbijdragen	0	0	0	0	0	0
Overige baten	706.787	790.800	790.800	790.800	790.800	790.800
	706.787	790.800	790.800	790.800	790.800	790.800
Lasten						
Personele lasten	583.934	646.781	646.781	646.781	646.781	646.781
Afschrijvingen	1.566	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
Huisvestingslasten	39.669	46.706	46.706	46.706	46.706	46.706
Overige instellingslasten	72.895	75.160	75.160	75.160	75.160	75.160
	698.064	770.247	770.247	770.247	770.247	770.247
Saldo baten en lasten	8.723	20.553	20.553	20.553	20.553	20.553

Financiële baten en lasten	-1.002	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Resultaat	7.721	19.553	19.553	19.553	19.553	19.553

Ontwikkeling balans

Balans	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Materiële vaste activa	320.256	327.108	311.783	294.075	273.672	253.268
Vorderingen	30.844	30.844	30.844	30.844	30.844	30.844
Liquide middelen	1.414.386	1.370.566	1.276.658	1.168.618	1.158.102	1.147.586
	1.765.486	1.728.518	1.619.285	1.493.537	1.462.618	1.431.699
Passiva						
Algemene reserve publiek	806.425	756.534	680.740	538.509	454.433	370.357
Bestemmingsreserves publiek	73.113	25.164	-54.053	-54.053	-54.053	-54.053
Reserve Kindcentrum privaat	57.117	76.670	96.223	115.776	135.329	154.882
Reservefonds vereniging privaat	102.296	99.962	97.628	95.294	92.960	90.626
Voorzieningen	292.836	336.489	365.048	364.312	400.250	436.188
Kortlopende schulden	433.699	433.699	433.699	433.699	433.699	433.699
	1.765.486	1.728.518	1.619.285	1.493.537	1.462.618	1.431.699

De balans ontwikkelt zich de komende jaren licht negatief als gevolg van resultaten die zijn begroot. De negatief begrote resultaten worden mede veroorzaakt door het besteden van de NPO gelden. In de begroting wordt er rekening mee gehouden dat de NPO gelden eind 2025 volledig gebruikt zijn. Hierdoor zal de bestemmingsreserve publiek, welke volledig bestaat uit de bestemmingsreserve NPO, komen te vervallen.

Vanwege de negatief begrote resultaten wordt er een daling in de liquide middelen verwacht. De resultaten zijn negatiever dan de kasstroom. Zoals in het kasstroomoverzicht zichtbaar is wordt dit mede veroorzaakt door hogere afschrijvingen dan investeringen, en de begrote opbouw van voorzieningen.

<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Saldo baten en lasten	-13.987	-80.621	-137.792	-125.012	-66.857	-66.857
Overige mutaties EV	0	0	0	0	0	0
	-13.987	-80.621	-137.792	-125.012	-66.857	-66.857
Afschrijvingen	40.946	48.148	45.325	47.708	50.403	50.403
<u>Mutaties werkkapitaal</u>						
- Vorderingen	-1.286	0	0	0	0	0
- Kortlopende schulden	177.771	0	0	0	0	0
	176.485	0	0	0	0	0
Mutaties voorzieningen	32.485	43.653	28.559	-736	35.938	35.938
	235.929	11.180	-63.908	-78.040	19.484	19.484
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>						
(Des)investeringen materiele vaste activa	-71.214	-55.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
	-71.214	-55.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>						
Mutatie financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Mutatie overige langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	164.715	-43.820	-93.908	-108.040	-10.516	-10.516

Uit onderstaand overzicht blijkt dat de signaleringswaarden van de vereniging de komende jaren redelijk stabiel en boven de gehanteerde waarden blijven.

Kengetallen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Signalering s- waarde
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	
Solvabiliteit	75,4%	74,9%	73,2%	71,0%	70,3%	69,7%	< 30%
Liquiditeit	3,3	3,23	3,01	2,77	2,74	2,72	< 1,50
Huisvestingsratio	5,9%	5,6%	5,6%	5,6%	5,6%	5,6%	> 10%
Weerstandsvermogen	37,9%	39,0%	34,0%	28,6%	25,5%	22,8%	< 5%

Rentabiliteit	-0,6%	-3,3%	-5,7%	-5,1%	-2,7%	-2,7%	< 0%
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	------

Signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen

Het is goed dat besturen een financiële buffer aanhouden om onverwachte tegenvallers te kunnen opvangen. Financieel gezonde besturen hebben de armslag om leerlingen zoveel mogelijk te blijven bedienen van goed onderwijs, ook bij financiële tegenvallers. Dat neemt niet weg dat besturen niet onnodig geld moeten oppotten. Vooral in het primair en het voortgezet onderwijs zijn er besturen en samenwerkingsverbanden met een eigen vermogen dat boven de signaleringswaarde uitstijgt. Voor de Vereniging is de signaleringswaarde als volgt:

Ratio	2023
Gebouwen	105.684
Materiele vaste activa minus gebouwen	310.739
Omvangafhankelijke rekenfactor (baten lager dan 3mln)	300.000
	716.423
Eigen vermogen	879.538
Ratio bovenmatig eigen vermogen	1,23

Het bovenmatig eigen vermogen zal door de begrote resultaten in de komende jaren worden uitgegeven. Hierdoor wordt het ratio eigen vermogen afgebouwd.

Bij de meerjarenbegroting 2024 en verder is ingezet op het verlagen van het bovenmatig eigen vermogen door het uitgeven van de NPO gelden en extra inzet van personeel. Een verdere uiteenzetting van inzet van gelden op beleidspunten en verlagen van bovenmatig eigen vermogen is in onderstaande paragraaf verder toegelicht.

Beleidsrijke begroting

Na het inspectiebezoek van april 2023 j.l. met bevindingen en herstelopdrachten is er ingezet op verbetering op onderwijs en bestuurlijk vlak, wat is opgenomen in het jaarplan en verbeterplann en focuspunten van het bestuur. De meerjarenbegroting is zodanig aangepast om hierop aan te sluiten.

Op hoofdlijnen zijn de volgende beleidsuitgangspunten in de begroting verwerkt:

- Verbeteren onderwijsresultaten
- Verbeteren besturing
- Voorbereiden op renovatie
- Synergie tussen school en opvang
- Afbouwen bovenmatig eigen vermogen

Verbeteren onderwijsresultaten

De allergrootste prioriteit in het beleid ligt in het verbeteren van de onderwijsresultaten. Investeren in onderwijs doen we primair door te investeren in ons personeel. In verband met financiële meevallers in de laatste jaren hebben we het afgelopen jaar ruimer ingezet op personeel dan in het

formatieplan was opgenomen. Hiermee hebben we de ruimte om de kwaliteit van de geboden opvang en onderwijsuren op peil te houden en te verbeteren. Daarnaast hebben we eerder al het scholingsbudget opgehoogd. In 2024 trekken we dit beleid door. Hiermee kunnen we een impuls geven aan acties ten behoeve van de herstelopdrachten van de onderwijsinspectie. Zo zijn onder andere werkgroepen ingericht om het begrijpend lezen, rekenen, taalverzorging en burgerschapsonderwijs te verbeteren. Ook worden bijvoorbeeld pedagogisch medewerkers ingezet om te ondersteunen in het onderwijs. Deze ondersteuning is toegesneden op de hulpvragen en het verbeterplan, dus veel technisch en begrijpend lezen, maar ook pedagogische ondersteuning in de groep en rekeninstructie. De kosten voor deze extra inspanningen leiden tot extra uitgaven aan de personeelsformatie en aan inhuur. Naast eigen vermogen worden ook de beschikbare middelen vanuit het programma NPO ingezet om achterstanden in te lopen. De NPO reserve wordt op die manier de komende jaren afgebouwd.

Verbeteren besturing

Op het vlak van de besturing van de school heeft de inspectie ook herstelopdrachten gegeven. Om taken, rollen en verantwoordelijkheden scherper vast te leggen en in te vullen om zo de rolvastheid binnen de verschillende gremia te vergroten, wordt extern kennis en begeleiding ingehuurd.

Voorbereiden op renovatie

De gemeente heeft als eigenaar van het gebouw renovatie van de school gepland. In het laatste integraal huisvestingsplan onderwijs is deze renovatie flink vervroegd, waardoor we andere keuzes gaan maken in het onderhoud. Geplande vervanging van het dak i.v.m. lekkages en geplande vervanging van kostbare installaties halen we uit het onderhoudsplan, waardoor de dotatie aan de onderhoudsvoorziening omlaag kan.

Synergie tussen school en opvang

In ons Montessori Kindcentrum werken we met één heldere pedagogische visie en zorgstructuur. We willen de montessorivisie in al onze activiteiten laten doorlopen, zowel in kinderopvang, school als BSO. In ons MKC willen we de uitwisseling tussen opvang en onderwijs daarom versterken, zowel in bevorderen van de gezamenlijke visie, als in samenwerking in de zorgstructuur en wederzijdse ondersteuning. Dit maakt ons sterker in ons aanbod, aantrekkelijk als werkgever en flexibeler bij personele krapte. In de praktijk zetten we personeel over en weer in. Bijvoorbeeld de directeur, maar ook de inzet van pedagogisch medewerkers bij ondersteuning in het onderwijs. Financieel houden school en opvang hun eigen broek op en inzet over en weer wordt verrekend.

Afbouwen bovenmatig eigen vermogen

De laatste jaren is door onvoorziene meevallers het eigen vermogen van de school sneller gegroeid dan we met extra uitgaven konden bijbenen. Daardoor is het eigen vermogen boven signaalwaarden uitgekomen die het ministerie hanteert. Om weer binnen deze waarden te komen kiezen we ervoor om de komende jaren een negatief resultaat te begroten. Op termijn zal in de begroting weer meer balans worden gezocht. Hiertoe zien we mogelijkheden door bijvoorbeeld het afbouwen van personele lasten via de formatie en door minder inhuur.

11.11.3 B.1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Risico's met majeure financiële gevolgen zijn geïnventariseerd en worden tenminste jaarlijks geactualiseerd bij het opstellen van de meerjarenbegroting. Beheersmaatregelen zijn benoemd. De risico's worden gevolgd en komen aan de orde in de maandelijkse bestuursvergaderingen bij de desbetreffende onderwerpen (onderwijs, personeel, onderhoud, financiën).

Binnen de vereniging hanteren we een financiële planning & control cyclus van begroting naar prognose naar jaarrekening. De basis van de cyclus start in september voorafgaand aan het kalenderjaar met het opstellen van de kaders die resulteren in een begroting. In de begroting zijn de wensen van de vereniging voor het komende jaar verwerkt en deze is taakstellend. De meerjarenbegroting is richtinggevend.

De begroting dient als instrument om te meten en te sturen. Drie keer per jaar worden er rapportages opgesteld. De rapportage bestaat uit de werkelijke uitgaven tot en met de rapportageperiode en een prognose tot het einde van het jaar. Hierdoor kunnen tussentijds de begrotingsvoornemens voortgezet of bijgestuurd worden. Als laatste zijn er de jaarrekening en het jaarverslag waarin verantwoording wordt gegeven over het gevoerde beleid en de resultaten daarvan in het afgelopen jaar.

De financiële cijfers worden in overleg met het administratiekantoor Pro Management Onderwijs Support BV opgesteld en besproken. Hiermee heeft de stichting expertise in huis gehaald met kennis van de financiën van de onderwijsbranche.

11.11.4 B.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden voor het MKC

In de meerjarenbegroting hebben wij zoveel mogelijk rekening gehouden met variabele invloeden. Toch zijn er onderwerpen die een risico voor de vereniging kunnen vormen. Onderstaand de risico's met de meeste impact.

Risico omschrijving voor vereniging	Consequentie van het optreden van het risico	Inschatting bedrag	Risico begroting	Mitigerende maatregel
1. Leerling-prognoses zijn te hoog opgenomen	Gevolg is dat de baten lager zullen uitvallen.	Baten per leerling zijn gemiddeld € 6.000.	Middel	Tussentijdse rapportage ontwikkeling leerlingaantal en desgewenst ingrijpen in de exploitatie.
2. Geplande renovatie van het schoolgebouw vertraagd	Onderhoudswerkzaamheden en reparaties moeten langer uitgevoerd worden en kosten lopen op.	Volgens ons MJOP hebben wij voor goed onderhoud meer dan € 30 per m ² nodig, dus € 40.000 per jaar.	Hoog	Onderhoudsvoorziening in stand houden zolang planning van renovatie niet duidelijk is. Regelmatig en goed contact onderhouden met gemeente
3. Onverwachte stijging ziekteverzuim personeel	Vervanging intern niet altijd haalbaar. Uitzendbureau inschakelen met als gevolg (veel) hogere kosten	€ 40.000 per jaar	Middel	Opzetten van een flexibele schil. Actief en positief personeelsbeleid voeren
4. Financiële gevolgen van arbeidsconflicten	Hoge transitie- en juridische kosten.	€ 40.000 per jaar	Middel	Actief en positief personeelsbeleid voeren
5. Arbeidsmarkt krapte	Onvoldoende gekwalificeerd personeel, wat het kwaliteitsniveau beïnvloedt	€ 40.000 per jaar	Middel	Werving & Selectie verbeteren. Goed werkgeverschap door personeelsbeleid. Werken op crepeersterkte accepteren
6. Politiek bestuurlijk risico (wijziging bekostigingsmodel)	Vermindering van inkomsten of kosten voor nieuwe wettelijke regelingen.	Onbekend	Hoog	Zorgen dat de vereniging up to date is inzake de wijzigingen van de bekostigingsmodellen en gewijzigde regelgeving door administratiekantoor & accountant.
7. Kwalificatie als "zwakke" of "zeer zwakke" school door niet halen van normen Inspectie	Negatief imago, daling leerlingaantal en dus inkomsten. Medewerkers die vertrekken of minder potentieel nieuwe medewerkers	Onbekend	Laag	Kwaliteitsniveau hoog houden door voldoende intern toezicht op de kwaliteit van het lesgeven. Het op niveau houden en ontwikkelen van de kwaliteitsnorm vraagt extra middelen.

8. Beoordeling "onvoldoende" door onderwijs inspectie	Negatief imago, daling leerlingaantal en dus inkomsten. Medewerkers die vertrekken of minder potentieel nieuwe medewerkers	Onbekend	Middel	Verbetering doorvoeren op onderwijs resultaten dmv verbeterplan doorvoeren en bestuurlijke acties tot verbetering inzetten.
---	---	----------	--------	---

Risico omschrijving voor stichting	Consequentie van het optreden van het risico	Inschatting bedrag	Risico begroting	Mitigerende maatregel
1. Aantal kinderen bij de opvang loopt terug	Gevolg is dat de baten lager zullen uitvallen en er mensen zullen moeten worden ontslagen.	Onbekend, afhankelijk van externe factoren	Middel	Vinger aan de pols houden en desgewenst ingrijpen in de exploitatie.
2. Stijging ziekteverzuim personeel	Duurzame vervanging van PM-ers kan extra kosten met zich meebrengen	€ 40.000 per jaar	Middel	Opzetten van een flexibele schil. Actief en positief personeelsbeleid voeren
3. Arbeidsmarkt krapte	Onvoldoende gekwalificeerd personeel, wat het kwaliteitsniveau van de opvang beïnvloedt	€ 30.000 per jaar	Middel	Werving & selectie versterken. Goed werkgeverschap door o.m. faciliteren opleidingen.

11.11.5 B.3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Jaarverslag Toezichtcommissie Montessori Delft

Vooraf

Het jaar 2023 is voor de Toezichtcommissie (TC) het eerste volledige kalenderjaar in deze samenstelling geweest na het “overgangsjaar” 2022 waarin de toezichtcommissie in de huidige samenstelling geïnstalleerd is.

Samenstelling TC

Gedurende het hele kalenderjaar 2023 bestond de TC uit Klaas Toemen (voorzitter), Marco Zuidam (extern, algemeen lid) en Christiaan de Groot (secretaris).

Klaas Toemen was op 31 december 2023 37 jaar en heeft twee kinderen van zijn drie kinderen in de onder- en middenbouw van de DMS. Als docent werkt hij op een VO school in Zwijndrecht. Hij heeft verder geen (on)bezoldigde nevenfuncties.

Christiaan de Groot was op 31 december 2023 43 jaar en heeft drie kinderen, waarvan er twee op de DMS in de midden- en bovenbouw zaten op 31 december 2023. Zijn vrouw Sara werkt als leerkracht op de DMS, en hij is zelf niet werkzaam in het onderwijs. Hij heeft verder geen (on)bezoldigde nevenfuncties. Gedurende heel 2023 is ervoor gewaakt dat informatie van de TC beschikbaar gesteld is aan zijn vrouw en wederzijds de informatie die hem als partner is gedeeld, is gedeeld met de andere TC-leden.

Marco Zuidam was op 31 december 2023 49 jaar, heeft 1 kind op de middelbare school en 1 kind op het HBO (beiden zonder een verleden op de DMS) en werkt als adviseur in de onderwijssector (Oberon). Onbezoldigde nevenfuncties zijn: voorzitter CJV 't Zoldertje en bestuurslid Humanitas afdeling Delft (portefeuille Thuisadministratie).

Bezoldiging TC

De TC heeft haar taken in 2023 onbezoldigd uitgevoerd.

Taken en werkwijze van de Toezichtcommissie DMS

De wettelijke taken van de TC zijn uitgewerkt en vastgelegd in het Reglement Goed Bestuur DMS. De taakomschrijving van de TC is vastgelegd in het Toezichtkader DMS, waarvan de laatste versie is vastgesteld eind 2022.

De belangrijkste bezigheden van de TC zijn het toezichthouden / controleren van het bestuur van de vereniging, op basis van de verkregen informatie, zoals verschillende stukken (bijv notulen bestuursvergaderingen, jaarrekening) en gesprekken met het bestuur en andere betrokkenen.

De belangrijkste onderwerpen waar de TC zich in 2023 mee heeft beziggehouden zijn:

- Jaarrekening 2022
- Bestuursverslag 2022
- Begroting 2024
- Inspectie
- Bestuursmodel en het extern onderzoek dat verricht is
- Meerjaren schoolplan

De ouders van de leerlingen van de DMS zijn verbonden in een vereniging. De vereniging stelt tijdens een Algemene Ledenvergadering (ALV) de begroting, jaarverslag en jaarrekening vast. De TC DMS vat haar taak zo op dat zij deze stukken met het bestuur van tevoren bespreekt en vervolgens de ALV adviseert over de goedkeuring ervan.

De TC heeft de jaarrekening van 2022 bestudeerd en enkele vragen met het bestuur besproken. Bij de bestudering van de jaarrekening 2022 heeft de TC bemerkt dat er geen sprake is van onrechtmatige verwerving van de middelen. Hierbij is vooral gelet op een gescheiden boekhouding van de school en kinderopvang, want hierbij bestaat een risico van (onbedoeld) onrechtmatige verwerving van de middelen voor de school.

Daarnaast heeft de TC bij de bestudering van de jaarrekening 2022 geconstateerd dat er een rechtmatige en doelmatige inzet is van de middelen die zijn ingezet. Hierbij heeft de TC vragen gesteld over de inzet van de middelen vanuit de ouderbijdrage, zodat deze ingezet worden voor de doelen die hierbij benoemd zijn.

Naar aanleiding van dat overleg met het bestuur heeft de TC de ALV van juni 2023 positief geadviseerd t.a.v. goedkeuring jaarrekening 2022.

Naar aanleiding van het bestuursverslag 2022 heeft de TC een aantal vragen en suggesties voor verbeteringen gestuurd naar het bestuur en die in een aparte vergadering besproken. Het bestuur heeft de punten ter harte genomen en waar nodig het bestuursverslag 2022 aangepast. In de ALV van juni 2023 is het verslag daarna vastgesteld.

Het bestuur heeft met de TC leden de begroting 2024 van de DMS doorgenomen. Er is gesproken over het hoge eigen vermogen van de school, de negatieve begroting van de komende jaren, de renovatie en de kosten daarvan, het gescheiden houden van de geldstromen van de school en de opvang en de herstelopdrachten naar aanleiding van de onderwijsinspectie en de kosten daarvan. Na een goede discussie met het bestuur over deze punten heeft de TC de ALV van december 2023 positief geadviseerd t.a.v. goedkeuring begroting 2024.

In mei heeft de inspectie twee onderzoeken uitgevoerd (school en bestuur), naar aanleiding daarvan is er een gesprek met de TC geweest. Centraal in dit gesprek stond de rol van de TC en de uitvoering van haar taken. De onderzoeken hebben 2 rapporten opgeleverd, één gerelateerd aan het onderwijsprestaties en één gerelateerd aan het bestuursmodel.

De TC heeft zich voornamelijk gericht op het rapport gerelateerd aan het bestuursmodel en verschillende gesprekken gevoerd hierover met onder andere het bestuur en de directie. De TC heeft een neutrale rol ingenomen ten aanzien van de moeilijke verhouding tussen directeur en bestuur. We hebben apart met beide partijen gesproken en hebben afwegingen gemaakt en een advies uitgebracht hoe de verhoudingen verbeterd konden worden. We hebben bewust de rol als mediator/gespreksleider tijdens een geplande heidag (september 2023) afgewezen om de neutraliteit te bewaken.

Op basis van die gesprekken heeft de TC het bestuur geadviseerd om een extern onderzoek in te stellen. Dat onderzoek is gestart in november 2023 en uitgevoerd door Thomassen OrganisatieAdvies. In december 2023 zijn de resultaten van het onderzoek gepresenteerd aan het bestuur en de TC.

De TC heeft als taak toe te zien of alle wettelijke voorschriften door het bestuur worden nageleefd. Uit alle aangeleverde stukken en gesprekken zijn er geen signalen voor de TC dat er wettelijke voorschriften worden overschreden door het huidige bestuur.

De wet regelt dat de Toezichthouder ook het werkgeverschap ten aanzien van bezoldigde bestuursleden heeft. Het bestuur van Montessori Delft wordt niet betaald, ook de TC leden zijn niet betaalde vrijwilligers. De TC van de DMS hoeft om deze reden geen werkgeverstaken uit te voeren.

De TC heeft ook de taak een externe accountant aan te wijzen die de jaarrekening en het bestuursverslag controleert. De TC heeft in 2023 geen andere externe accountant aangewezen vergeleken met voorgaande jaren.

In november 2023 heeft de TC een eerste versie van het Meerjaren Schoolplan (MJSP) ontvangen – het oude MJSP liep tot 2023. De TC heeft het MJSP van commentaar voorzien en dat commentaar met het bestuur besproken. Er is afgesproken dat het plan nog niet in de juiste staat was om in de ALV van december 2023 te presenteren en daarom wordt dit in 2024 verder uitgewerkt en verbeterd.

Professionalisering

In maart 2023 heeft de TC een (online) kennissessie bestuur & toezicht van VBS gedaan. Hierin werd ingegaan op de rol van een bestuur en een toezichtcommissie in algemene zin voor verschillende bestuursvormen. Naar aanleiding van de kennissessie heeft de TC een beter beeld gekregen van de verschillende rollen en verantwoordelijkheden van toezichtscommissies in de verschillende bestuursmodellen.

Zelfevaluatie

De TC heeft begin 2024 een zelfevaluatie gedaan over het jaar 2023 op basis van een vragenlijst ¹ waarin het collectieve functioneren wordt besproken. De belangrijkste punten uit de zelfevaluatie zijn:

- De TC heeft goed gefunctioneerd, met een goede samenwerking tussen de leden en de vrijheid voor de leden in de discussie over de verschillende onderwerpen.
- Er is voldoende onafhankelijkheid tussen de TC en het bestuur, en ook tussen de leden van de TC.
- De balans van de TC tussen toezicht en advies zou in de toekomst meer gericht mogen zijn op het toezicht houden, en minder op de details.
- De TC is zich bewust van de beperkte mate van diversiteit in de huidige samenstelling van de commissie.

Bijeenkomsten TC DMS 2023

10 januari	Algemene vergadering TC
28 maart	Online cursus “Kennissessie bestuur en toezicht” van VBS voor TC
17 april	Algemene vergadering TC
7 mei	Vergadering TC ter voorbereiding op gesprek met onderwijsinspectie
11 mei	Gesprek TC met onderwijsinspectie
26 mei	Vergadering TC ter voorbereiding op vergadering 30 mei en ALV 13 juni
30 mei	Vergadering bestuur-MR-TC ter voorbereiding op ALV van 13 juni
5 juni	Vergadering MR-TC (tweejaarlijks)
13 juni	ALV
30 juni	Algemene vergadering TC
29 augustus	Algemene vergadering TC
30 augustus	Vergadering bestuur-TC over huidig bestuursmodel
7 september	Vergadering directie-TC over huidig bestuursmodel
11 september	Algemene vergadering TC

---

¹ https://www.nrgovernance.nl/system/files/kennisbank/checklist_zelfevaluatie.pdf

14 september	Vergadering MR-TC (tweejaarlijks)
7 november	Vergadering TC ter voorbereiding op vergadering 28 november en ALV 19 december
21 november	Gesprek (online) tussen onderzoeker “governance MKC” en Marco Zuidam
23 november	Gesprek (online) tussen onderzoeker “governance MKC” en Klaas Toemen
28 november	Vergadering bestuur-MR-TC ter voorbereiding op ALV van 19 december
7 december	Presentatie onderzoek “Inrichting Governance binnen het MKC”
19 december	ALV

Vooruitblik

De TC heeft voor 2024 de volgende speerpunten benoemd ter ondersteuning van het bestuur, naast de gebruikelijke taken van de jaarrekening, begroting, etc:

- Vervolg op de rapporten van de inspectie, en het bezoek van de inspectie (verwacht in mei 2024)
- Vervolg op het onderzoeksrapport van Thomassen OrganisatieAdvies
- Aanpassen, waar nodig, van sommige documenten van de TC
- Verder bespreken van het Meerjaren Schoolplan met het bestuur
- Intern bespreken van mogelijke opvolging van een deel van de TC leden (om de continuïteit te waarborgen)
- Vergaren van meer kennis op het gebied van toezichthouden

Jaarrekening 2023

B Jaarrekening

B1 Geconsolideerde balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2023	31-12-2022
		€	€
	Vaste activa		
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	105.463	113.195
1.2.2	Inventaris en apparatuur	174.117	140.755
1.2.3	Leermethoden	<u>40.676</u>	<u>36.038</u>
		320.256	289.988
	Totaal vaste activa	<u>320.256</u>	<u>289.988</u>
	Vlottende activa		
1.5	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	4.347	3.210
1.5.7	Overige vorderingen	<u>26.497</u>	<u>26.348</u>
		30.844	29.558
1.7	<u>Liquide middelen</u>	1.414.386	1.249.671
	Totaal vlottende activa	<u>1.445.230</u>	<u>1.279.229</u>
	Totaal activa	<u>1.765.486</u>	<u>1.569.217</u>

2	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
		€	€
2.1	<u>Groepsvermogen</u>		
2.1.1	Algemene reserve publiek	806.425	771.746
2.1.3	Bestemmingsreserves privaat	<u>159.413</u>	<u>154.026</u>
	Totaal groepsvermogen	1.038.951	1.052.938
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	14.199	12.344
2.2.3	Overige voorzieningen : onderhoud	<u>278.637</u>	<u>248.007</u>
		292.836	260.351
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.3	Crediteuren	44.347	21.933
2.4.4	Kortlopende schulden aan OCW	0	0
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	85.462	61.072
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	32.696	24.653
2.4.9	Overige kortlopende schulden	0	0
2.4.10	Overlopende passiva	<u>271.194</u>	<u>148.270</u>
		433.699	255.928
	<u>Totaal passiva</u>	<u><u>1.765.486</u></u>	<u><u>1.569.217</u></u>

B2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2023

	2023 €	Begroting 2023 €	2022 €
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	1.749.651	1.598.022	1.613.472
3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies	0	6.500	7.048
3.5 Overige baten	<u>713.354</u>	<u>718.000</u>	<u>711.998</u>
Totaal baten	2.463.005	2.322.522	2.332.518
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	2.034.332	1.839.787	1.701.877
4.2 Afschrijvingen	40.946	41.037	37.060
4.3 Huisvestingslasten	139.331	148.200	102.881
4.4 Overige lasten	<u>263.591</u>	<u>303.692</u>	<u>247.171</u>
Totaal lasten	<u>2.478.200</u>	<u>2.332.716</u>	<u>2.088.989</u>
Saldo baten en lasten	-15.195	-10.194	243.529
5 Financiële baten en lasten	1.208	-3.800	-4.790
Totaal resultaat	<u><u>-13.987</u></u>	<u><u>-13.994</u></u>	<u><u>238.739</u></u>

B3 Geconsolideerde kasstroomoverzicht 2023

	2023 €	2022 €
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo baten en lasten	-15.195	243.529
Aanpassing voor :		
Afschrijvingen	40.946	37.060
Mutaties voorzieningen	<u>32.485</u>	<u>27.338</u>
	73.431	64.398
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Voorraden	0	0
- Vorderingen	-1.286	56.060
- Effecten	0	0
- Kortlopende schulden	<u>177.771</u>	<u>38.804</u>
	<u>176.485</u>	<u>94.864</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	234.721	402.791
Ontvangen interest	3.506	0
Betaalde interest/financiële lasten	-2.298	-4.790
Overige financiële baten en lasten	0	0
(On) gerealiseerde koersresultaten	<u>0</u>	<u>0</u>
	1.208	-4.790
	235.929	398.001
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	-71.214	-29.111
Financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
	-71.214	-29.111
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Mutatie kredietinstellingen	0	0
Mutatie overige langlopende schulden	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>		
	<u>164.715</u>	<u>368.890</u>
Beginstand liquide middelen	1.249.671	880.781
Mutatie liquide middelen	<u>164.715</u>	<u>368.890</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u><u>1.414.386</u></u>	<u><u>1.249.671</u></u>

B4 Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2023

Algemeen

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo). Op basis van de Rjo worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Rjo).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de vereniging zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Baten worden alleen verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie de vereniging zullen toevloeien.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Grondslagen van segmentatie

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn 660 een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de segmenten kinderopvang en primair onderwijs. Bij de verdeling van de resultatenrekening per bedrijfssegment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Montessoriverniging Delft en Stichting Kindcentrum Montessori Delft. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de organisatie een meerderheidsbelang heeft, of waarin op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken. Participaties die worden aangehouden om ze te vervreemden worden niet geconsolideerd.

In het geval van Montessori Delft heeft het bestuur van de vereniging ook zeggenschap in de stichting.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de Groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Grondslagen enkelvoudige jaarrekening

Op de enkelvoudige jaarrekening zijn dezelfde grondslagen van toepassing als voor de geconsolideerde jaarrekening.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen, ontvangen investeringssubsidies en Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

	Afschrijvings- percentage in maanden	Afschrijvings- percentage per jaar	Activerings- grens in €
• Gebouwen en verbouwingen	360-240-120-108- 84-60	5% - 20%	€ 5.000
• Inventaris en apparatuur	240-36	5% - 33%	€ 450
• Ict	120-60-36	10% - 33%	€ 450
• Leermethoden	108-96	11,11% - 12,5%	€ 450

Gebouwen

De gebouwen zijn alleen in juridisch eigendom en dienen- na beëindiging van het geven van onderwijs 'om niet' te worden overgedragen aan de betreffende gemeente c.q. het ministerie van OCW, derhalve zijn deze pro memorie (p.m.) in de balans opgenomen.

Aanbouw of verbouwingen gefinancierd met eigen geld wordt gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen.

Inventaris, ICT en leermethoden

De inventaris, ICT en leermethoden worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Subsidie ontvangen voor investeringen in materiele vaste activa wordt volgens het model "egalisatie" verwerkt.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de organisatie gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de organisatie garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de organisatie ten behoeve van deze deelneming.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten leningen en obligaties die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en obligaties gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering.

Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten

Bijzondere waardeverminderingen of vervreemding van vaste activa

Voor materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorts is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Er wordt gebruik gemaakt van een model waarin de blijf-kans van de medewerkers zoals die ingeschat is door het schoolbestuur, verwerkt is.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud is een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over de boekjaren. Deze voorziening is bedoeld voor het meerjarig groot onderhoud op de scholen conform het vastgestelde meerjaren onderhoud beleidsplan (MOP). Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening. Het MOP laat zien dat de hoogte van de voorziening voldoende is.

Voor het berekenen van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van de uitzonderingsregeling zoals opgenomen in artikel 4 lid 1c van de RJO

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Opbrengstwaardering

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel zoals verhuur, ouderbijdragen en overige baten, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de vereniging de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vereniging.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de vereniging komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele markttrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

WNT : Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector

De Vereniging valt zowel onder de WNT als de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO).

De beloning van de bestuurder en de bezoldiging/vergoeding van de Raad Van Toezicht valt onder het normenkader voor de WNT. De bepalingen en regelingen aangegeven in de WNT worden gehanteerd.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

De stichting en vereniging zijn een een fiscale eenheid voor de BTW.

De stichting maakt gebruik van de subjectieve vrijstelling voor verenigingen en stichtingen inzake de vennootschapsbelasting. De winst in het jaar bedraagt niet meer dan €15.000,- en tezamen met de voorafgaande vier jaren niet meer dan € 75.000,-.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

		Gebouwen en terreinen	Inventaris en ICT	Leermethoden	Totaal
Verrijingsprijs	31-12-2022	166.432	221.883	79.980	468.295
Afschrijvingen t/m	31-12-2022	-53.237	-81.128	-43.942	-178.307
Boekwaarde	31-12-2022	113.195	140.755	36.038	289.988
Investeringen	2023	0	56.930	14.284	71.214
Afschrijvingen	2023	-7.732	-23.568	-9.646	-40.946
Desinvesteringen	2023	0	-12.503	-894	-13.397
Desinvestering afschrijvingen	2023	0	12.503	894	13.397
Boekwaarde	31-12-2023	105.463	174.117	40.676	320.256
Verrijingsprijs	31-12-2023	166.432	266.310	93.370	526.112
Afschrijvingen t/m	31-12-2023	-60.969	-92.193	-52.694	-205.856
Boekwaarde	31-12-2023	105.463	174.117	40.676	320.256

In de post gebouwen en terreinen is ook een verbouwing opgenomen welke gefinancierd is met privaat vermogen van de vereniging. De huidige boekwaarde van de verbouwing is € 40.664,-. Het private vermogen is hier toereikend voor.

De post gebouwen en terreinen bestaat volledig uit investeringen vanuit de Vereniging.

1.5 Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.5.1 Debiteuren	15.620	10.752
Dubieuze debiteuren	-11.273	-7.542
	4.347	3.210
1.5.2 Kortlopende vorderingen op OCW	0	0
1.5.7 Overige vorderingen		
Gemeenten	0	0
Overige vorderingen	6.985	3.077
Vooruitontvangen kosten	19.512	23.271
	26.497	26.348
Totaal vorderingen	30.844	29.558

1.7 Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.7.1 Banken	1.042.003	879.494
1.7.2 Kasmiddelen	658	598
1.7.3 Deposito's	371.725	369.579
Totaal liquide middelen	1.414.386	1.249.671

2.6 Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
2.6.3 Crediteuren	44.347	21.933
2.6.4 OCW	0	0
2.6.6 Belastingen en premies sociale verzekeringen	85.462	61.072
2.6.7 Schulden terzake van pensioenen	32.696	24.653
2.6.9 Overlopende passiva		
Vakantiegeld	63.614	51.341
Overige schulden	14.970	29.332
Nog te besteden subsidies OCW	129.064	13.000
Vooruitontvangen ouderbijdragen	31.999	39.814
Overige overlopende passiva	31.547	14.783
	271.194	148.270
Totaal kortlopende schulden	433.699	255.928

De post nog te besteden subsidies OCW is toegenomen ten opzichte van vorig jaar door de ontvangst van de subsidie basisvaardigheden. Voor deze subsidie zijn in 2023 nog geen kosten geweest waardoor de volledige subsidie als nog te besteden verwerkt is.

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art.13. lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
				Ja	Nee	Onderhanden
Zij-instroom	1322241-1	25.000	25.000			X
Zij-instroom	1281955	20.000	20.000			X
Verbetering basisvaardigheden	VBV23P-R2-PO-0063	225.000	112.500			X
	Totaal	270.000	157.500			

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (regeling ROS, art. 13 lid 2 sub b en EL&I regelingen betrekking hebbend op EL&I subsidies)
Er zijn zijn geen G2 subsidies in 2023 afgerond of aangevraagd.

B6 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met een significante invloed op het resultaat en het vermogen van de organisatie.

B7 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen en rechten

Contract glasvezelnetwerk

Er is een contract met Stichting Breedband Delft gekoppeld aan het gebruiksrecht glasvezel voor beheerskosten, onderhoudskosten en internetconnectiviteit. Het afgesloten contract loopt t/m april 2024 en wordt jaarlijks stilzwijgend met 1 jaar verlengd. De kosten worden jaarlijks geïndexeerd en bedragen per kwartaal/jaar € 635 en € 2.540.

Huurovereenkomst kopieermachine

In april 2018 is een nieuwe overeenkomst afgesloten voor een periode van 60 maanden (minimaal) voor een bedrag van € 1.334 per kwartaal excl. btw. Het tarief wordt periodiek geïndexeerd. Op jaarbasis is dit € 6.455 incl. btw.

Contractuele verplichtingen:

Duurzame inzetbaarheid

In 2023 hebben personeelsleden die in aanmerking kunnen komen voor het sparen van ouderenverlof niet aangegeven de duurzaamheidsuren te sparen. Er is derhalve geen voorziening duurzame inzetbaarheid gevormd.

B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde staat van baten en lasten

3 Baten

	2023 €	Begroting 2023 €	2022 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW			
(Normatieve) Rijksbijdrage OCW	1.519.105	1.475.980	1.089.756
Personeels- arbeidsmarktbeleid	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>250.279</u>
	1.519.105	1.475.980	1.340.035
3.1.2 Overige subsidies OCW			
Subsidie NPO	61.542	61.542	131.896
Overige subsidies	<u>43.943</u>	<u>0</u>	<u>34.999</u>
	105.485	61.542	166.895
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV			
Bijdrage SWV	<u>125.061</u>	<u>60.500</u>	<u>106.542</u>
	<u>125.061</u>	<u>60.500</u>	<u>106.542</u>
Totaal rijksbijdragen OCW	1.749.651	1.598.022	1.613.472
Subsidie NPO			
In 2023 is er voor het laatst subsidie ontvangen ter bestrijding van de onderwijsachterstanden opgelopen door Corona. Voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is voor het schooljaar 2022/2023 € 105.500 beschikbaar gesteld. 7/12e deel van de subsidie 2022-2023 (totaal € 61.542) is in de jaarrekening 2023 verwerkt. Het programma is nog in uitvoering.			
Overige subsidies			
De overige subsidies van het ministerie OCW betreffen de bijzondere bekostiging professionalisering voor starters en schoolleiders en groeimiddelen.			
3.2 Overige overheidsbijdragen			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies			
Overige gemeentelijke bijdragen	<u>0</u>	<u>6.500</u>	<u>7.048</u>
	0	6.500	7.048
Totaal overige overheidsbijdragen	0	6.500	7.048
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	900	0	250
3.5.2 Inkomsten personeel	0	0	0
3.5.5 Ouderbijdragen en schoolgelden	707.118	718.000	701.887
3.5.6 Overige	<u>5.336</u>	<u>0</u>	<u>9.861</u>
	5.336	0	9.861
Totaal overige baten	713.354	718.000	711.998

4 Lasten

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen			
Brutolonen en salarissen	1.410.748	1.762.487	1.235.371
Sociale lasten	222.453	0	186.516
Pensioenpremies	164.364	0	158.741
	<u>1.797.565</u>	<u>1.762.487</u>	<u>1.580.628</u>
4.1.2 Overige personele lasten			
Dotatie overige personele voorziening	1.850	0	3.536
Personeel niet in loondienst	135.961	15.000	38.932
Scholing, IPB	73.126	37.900	53.572
Overige	40.395	24.400	32.002
Totaal overige personele lasten	<u>251.332</u>	<u>77.300</u>	<u>128.042</u>
4.1.3 Uitkeringen (-/-)	-14.565	0	-6.793
Totaal personele lasten	<u>2.034.332</u>	<u>1.839.787</u>	<u>1.701.877</u>

Personeel niet in loondienst

In 2023 is meer sprake geweest van inhuur van personeel in het kader van de NPO gelden. Tevens zijn er in 2023 gymdocenten ingehuurd in tegenstelling tot voorgaand jaar.

Personeelsbezetting

	2023	2022
	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	1,00	1,00
OP	12,65	9,40
OOP	3,00	5,20
Kindcentrum	10,51	8,76
	<u>27,16</u>	<u>24,36</u>

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Materiële vaste activa			
Gebouwen	7.732	7.738	7.881
Inventaris en apparatuur	23.568	24.202	20.453
Leermethoden	9.646	9.097	8.726
	<u>40.946</u>	<u>41.037</u>	<u>37.060</u>
Totaal afschrijvingen	<u>40.946</u>	<u>41.037</u>	<u>37.060</u>
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	0	0	0
4.3.2 Onderhoud	17.539	26.900	18.838
4.3.3 Energie en water	38.710	35.000	24.575
4.3.4 Schoonmaakkosten	15.039	18.000	14.066
4.3.5 Heffingen	9.404	9.000	7.418
4.3.6 Dotatie onderhoudsvoorziening	40.000	56.000	32.000
4.3.7 Overige huisvestingslasten			
Bewaking/beveiliging	899	3.300	2.004
Tuinonderhoud	17.740	0	3.980
	<u>18.639</u>	<u>3.300</u>	<u>5.984</u>
Totaal huisvestingslasten	<u>139.331</u>	<u>148.200</u>	<u>102.881</u>

	2023		Begroting 2023		2022
	€		€		€
4.4 Overige lasten					
4.4.1 Administratie- en beheerslasten					
Administratie en beheer	26.401		23.963		23.463
Accountantskosten	23.949		15.500		21.369
Overige	15.074		23.843		10.622
		65.424		63.306	
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen					
Onderhoud inventaris	8.802		7.069		6.974
Leermiddelen en ICT	98.545		80.700		85.044
		107.347		87.769	
4.4.4 Overige instellingslasten					
Medezeggenschap	0		500		0
Ouderraad	6.670		4.600		4.441
Projecten en arrangementen	47.058		113.560		52.841
Schoolfonds	11.225		16.000		14.817
Overige	25.867		17.957		27.600
		90.820		152.617	
Totaal instellingslasten		263.591		303.692	
5 Financiële baten en lasten					
5.1 Rentebaten					
Rentebaten	3.506	3.506	0	0	0
5.5 Rentelasten					
Rente en overige financiële lasten	-2.298	-2.298	-3.800	-3.800	-4.790
Saldo financiële baten en lasten		1.208		-3.800	

Segmentatie Staat van baten en lasten 2023

	2023			2022		
	Totaal	Primair Onderwijs	Kinderopvang	Totaal	Primair Onderwijs	Kinderopvang
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen	1.749.651	1.749.651	-	1.613.472	1.613.472	-
3.2 Overige overheidsbijdragen	-	-	-	7.048	7.048	-
3.5 Overige baten	713.354	179.154	534.200	711.998	179.716	532.282
Totaal baten	2.463.005	1.928.805	534.200	2.332.518	1.800.236	532.282
4 Lasten						
4.1 Personele lasten	2.034.332	1.584.705	449.627	1.701.877	1.243.217	458.660
4.2 Afschrijvingen	40.946	39.380	1.566	37.060	35.940	1.120
4.3 Huisvestingslasten	139.331	137.942	1.389	102.881	101.201	1.680
4.4 Overige instellingslasten	263.591	190.696	72.895	247.171	174.828	72.343
Totaal lasten	2.478.200	1.952.723	525.477	2.088.989	1.555.186	533.803
Saldo baten en lasten	-15.195	-23.918	8.723	243.529	245.050	-1.521
5 Financiële baten en lasten	1.208	2.210	-1.002	-4.790	-3.685	-1.105
Exploitatieresultaat	-13.987	-21.708	7.721	238.739	241.365	-2.626

B8 Enkelvoudige balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

1 Activa	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Vaste activa		
1.2 <u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	105.463	113.195
1.2.2 Inventaris en apparatuur	121.812	87.456
1.2.3 Leermethoden	42.788	42.216
1.2.2 Andere vaste bedrijfsmiddelen	40.676	36.038
	310.739	278.905
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>310.739</u>	<u>278.905</u>
Vlottende activa		
1.5 <u>Vorderingen</u>		
1.5.1 Debiteuren	428	0
1.5.2 Kortlopende vorderingen op OCW	0	0
1.5.5 Overige vorderingen	25.407	95.247
	25.835	95.247
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>25.835</u>	<u>95.247</u>
1.7 <u>Liquide middelen</u>	1.292.276	1.078.237
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>1.318.111</u>	<u>1.173.484</u>
<u>Totaal activa</u>	<u>1.628.850</u>	<u>1.452.389</u>

2 Passiva	31-12-2023	31-12-2022
	<u>EUR</u>	<u>EUR</u>
2.1 <u>Eigen vermogen</u>		
2.1.2 Algemene reserve	806.425	771.746
2.1.3 Bestemmingsreserves	<u>175.409</u>	<u>231.796</u>
Totaal vermogen	981.834	1.003.542
2.4 <u>Voorzieningen</u>		
2.4.1 Onderhoud	278.637	248.007
2.4.3 Overige voorzieningen	<u>10.196</u>	<u>8.968</u>
	288.833	256.975
2.6 <u>Kortlopende schulden</u>		
2.6.3 Crediteuren	40.708	11.637
2.6.6 Belastingen en pensioenen	60.605	49.067
2.6.7 Schulden terzake van pensioenen	15.808	14.168
2.6.9 Overlopende passiva	<u>241.062</u>	<u>117.000</u>
	358.183	191.872
	<u> </u>	<u> </u>
<u>Totaal passiva</u>	<u>1.628.850</u>	<u>1.452.389</u>

B9 Enkelvoudige staat van baten en lasten 2023

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	1.749.651	1.598.022	1.613.472
3.2 Overige overheidsbijdragen	0	6.500	7.048
3.5 Overige baten	<u>179.154</u>	<u>166.260</u>	<u>179.716</u>
Totaal baten	<u>1.928.805</u>	<u>1.770.782</u>	<u>1.800.236</u>
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	1.584.705	1.342.043	1.243.217
4.2 Afschrijvingen	39.380	40.037	35.940
4.3 Huisvestingslasten	137.942	146.800	101.201
4.4 Overige instellingslasten	<u>190.696</u>	<u>238.262</u>	<u>174.828</u>
Totaal lasten	<u>1.952.723</u>	<u>1.767.142</u>	<u>1.555.186</u>
Saldo baten en lasten	<u>-23.918</u>	<u>3.640</u>	<u>245.050</u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	3.506	0	0
5.2 Financiële lasten	<u>-1.296</u>	<u>-2.500</u>	<u>-3.685</u>
Saldo fin. baten en lasten	2.210	-2.500	-3.685
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	<u><u>-21.708</u></u>	<u><u>1.140</u></u>	<u><u>241.365</u></u>
Exploitatieresultaat	<u><u>-21.708</u></u>	<u><u>1.140</u></u>	<u><u>241.365</u></u>

B10 Enkelvoudige kasstroomoverzicht 2023

	2023 EUR	2022 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo baten en lasten	-23.918	245.050
Overige mutaties EV	<u>0</u>	<u>0</u>
	-23.918	245.050
Afschrijvingen	39.380	35.940
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Vorderingen	69.412	64.059
- Kortlopende schulden	<u>166.311</u>	<u>5.286</u>
	235.723	69.345
Mutaties egalisatierekening	0	0
Mutaties voorzieningen	<u>31.858</u>	<u>26.936</u>
	31.858	26.936
	<u>283.043</u>	<u>377.271</u>
Ontvangen interest	3.506	0
Betaalde interest/financiële lasten	<u>-1.296</u>	<u>-3.685</u>
	2.210	-3.685
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Materiële vaste activa	<u>-71.214</u>	<u>-24.607</u>
	-71.214	-24.607
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Mutatie financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>		
	<u>214.039</u>	<u>348.979</u>
Beginstand liquide middelen	1.024.823	675.844
Mutatie liquide middelen	<u>214.039</u>	<u>348.979</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u><u>1.238.862</u></u>	<u><u>1.024.823</u></u>

B11 Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2023

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2023 van de vereniging. Ten aanzien van de enkelvoudige staat van baten en lasten van de vereniging is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW.

Voor zover posten uit de balans en staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten, met uitzondering van het volgende:

Eigen vermogen

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van de juridische vorm.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van organisaties waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de organisatie in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de organisatie en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

B12 Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige balans

1.2 Materiële vaste activa

		Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	ICT	Leermethoden	Totaal
Verrijingsprijs	31-12-2022	166.432	116.395	91.215	79.980	454.022
Afschrijvingen t/m	31-12-2022	<u>-53.237</u>	<u>-28.939</u>	<u>-48.999</u>	<u>-43.942</u>	<u>-175.117</u>
Boekwaarde	31-12-2022	113.195	87.456	42.216	36.038	278.905
Investeringen	2023	0	41.084	15.846	14.284	71.214
Afschrijvingen	2023	-7.732	-6.728	-15.274	-9.646	-39.380
Desinvesteringen	2023	0	-2.405	-9.399	-894	-12.698
Desinvestering afschrijvingen	2023	0	2.405	9.399	894	12.698
Boekwaarde	31-12-2023	105.463	121.812	42.788	40.676	310.739
Verrijingsprijs	31-12-2023	166.432	155.074	97.662	93.370	512.538
Afschrijvingen t/m	31-12-2023	<u>-60.969</u>	<u>-33.262</u>	<u>-54.874</u>	<u>-52.694</u>	<u>-201.799</u>
Boekwaarde	31-12-2023	105.463	121.812	42.788	40.676	310.739

In de post gebouwen en terreinen is ook een verbouwing opgenomen welke gefinancierd is met privaat vermogen van de vereniging. De huidige boekwaarde van de verbouwing is € 40.664,-. Het private vermogen is hier toereikend voor.

1.5 Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
1.5.1 Debiteuren	<u>428</u>	<u>0</u>
	428	0
1.5.2 Kortlopende vorderingen op OCW	0	0
1.5.5 Overige vorderingen		
Rekening-courant Kindcentrum	0	71.195
Overige vorderingen	18.422	22.558
Vooruitontvangen kosten	<u>6.985</u>	<u>1.494</u>
	25.407	95.247
Totaal vorderingen	<u><u>25.835</u></u>	<u><u>95.247</u></u>

Rekening Courant

Over de onderlinge rekening courant positie wordt geen rente berekend.

In 2022 was de rekening courant een vordering op de opvangstichting. In 2023 heeft de vereniging echter aanzienlijk meer personeel ingehuurd van de opvang waardoor aan het einde van het boekjaar een schuld ontstaan is, in tegenstelling tot een vordering in 2022.

1.7 Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
1.7.1 Banken	919.913	708.062
1.7.2 Kasmiddelen	638	596
1.7.3 Deposito's	<u>371.725</u>	<u>369.579</u>
Totaal liquide middelen	<u><u>1.292.276</u></u>	<u><u>1.078.237</u></u>

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2022 EUR	Mutaties		Saldo 31-12-2023 EUR
		Bestemming Resultaat EUR	Overige Mutaties EUR	
2.1.2 Algemene reserve publiek	771.746	34.679	0	806.425
Totaal algemene reserve	771.746	34.679	0	806.425
2.1.3 Bestemmingsreserves				
Bestemmingsreserves publiek				
2.1.3.a Reserve publiek NPO	127.166	-54.053	0	73.113
Bestemmingsreserves privaat				
2.1.3.b Reservefonds vereniging	104.630	-2.334	0	102.296
Totaal bestemmingsreserves	231.796	-56.387	0	175.409
Totaal eigen vermogen	1.003.542	-21.708	0	981.834

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

De bestemmingsreserve publiek is vanuit de ontvangen NPO middelen gevormd. In 2023 zijn er tot augustus voor het laatst NPO middelen ontvangen. De bestemming van de reserve wordt besteed voor de aanpak van de corona achterstanden.

Het "Reservefonds vereniging" is met eigen middelen, d.w.z. zonder subsidie van de overheid opgebouwd. Het voor- of nadelig saldo van de niet publieke exploitatie wordt toegevoegd c.q. onttrokken aan het fonds.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Ingevolge de Wet op het primair onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling.

De bestemming van het resultaat 2023 is als volgt

Algemene reserve	34.679
Reserve NPO	-54.053
Reservefonds vereniging	-2.334
Totaal	-21.708

2.4 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2022 EUR	Mutaties			Saldo 31-12-2023 EUR
		Dotaties 2023 EUR	Onttrekkingen 2023 EUR	Inleg 2023 EUR	
2.4.1 Onderhoud	248.007	40.000	-9.370	0	278.637
2.4.3 Overige voorzieningen					
Jubilea	8.968	1.228	0	0	10.196
	8.968	1.228	0	0	10.196
Totaal voorzieningen	256.975	41.228	-9.370	0	288.833

2.6 Kortlopende schulden

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
2.6.3 Crediteuren	40.708	11.637
2.6.4 OCW	0	0
2.6.6 Belastingen en premies sociale verzekeringen	60.605	49.067
2.6.7 Schulden terzake van pensioenen	15.808	14.168
2.6.9 Overlopende passiva		
Vakantiegeld	42.509	34.854
Overige kortlopende schulden	14.970	29.332
Nog te besteden subsidies OCW	129.064	13.000
Vooruitontvangen ouderbijdragen	31.999	39.814
Rekening Courant	9.705	0
Overige overlopende passiva	12.815	0
	241.062	117.000
Totaal kortlopende schulden	358.183	191.872

De post nog te besteden subsidies OCW is toegenomen ten opzichte van vorig jaar door de ontvangst van de subsidie basisvaardigheden. Voor deze subsidie zijn in 2023 nog geen kosten geweest waardoor de volledige subsidie als nog te besteden verwerkt is.

B13 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen en rechten

Contract glasvezelnetwerk

Er is een contract met Stichting Breedband Delft gekoppeld aan het gebruiksrecht glasvezel voor beheerskosten, onderhoudskosten en internetconnectiviteit. Het afgesloten contract loopt t/m april 2024 en wordt jaarlijks stilzwijgend met 1 jaar verlengd. De kosten worden jaarlijks geïndexeerd en bedragen per kwartaal/jaar € 635 en € 2.540.

Huurovereenkomst kopieermachine

In april 2018 is een nieuwe overeenkomst afgesloten voor een periode van 60 maanden (minimaal) voor een bedrag van € 1.334 per kwartaal excl. btw. Het tarief wordt periodiek geïndexeerd. Op jaarbasis is dit € 6.455 incl. btw.

Contractuele verplichtingen:

Duurzame inzetbaarheid

In 2023 hebben personeelsleden die in aanmerking kunnen komen voor het sparen van ouderenverlof niet aangegeven de duurzaamheidsuren te sparen. Er is derhalve geen voorziening duurzame inzetbaarheid gevormd.

Contract Stichting Montessori Kindcentrum Delft

Er is een contract met Stichting Montessori Kindcentrum Delft afgesloten voor onbepaalde tijd voor het gebruik van ruimte en de onderlinge inhuur van personeelsleden. De kosten worden jaarlijks herzien en bedragen per jaar € 85.867 voor de inhuur van personeel.

Daar tegenover staat een inleenvergoeding en de huur van de ruimte die Stichting Montessori Kindcentrum Delft betaalt. De inleenvergoeding bedraagt € 48.440 per jaar en wordt jaarlijks herzien. De huur en medegebruik bedraagt € 38.280 per jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd.

B14 Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
3.1.1 (Normatieve) Rijksbijdrage OCW	1.519.105	1.475.980	1.340.035
3.1.2 Overige subsidies OCW	105.485	61.542	166.895
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	<u>125.061</u>	<u>60.500</u>	<u>106.542</u>
	1.749.651	1.598.022	1.613.472
Totaal rijksbijdragen OCW	<u><u>1.749.651</u></u>	<u><u>1.598.022</u></u>	<u><u>1.613.472</u></u>

3.2 Overige overheidsbijdragen

3.2.1 Gemeentelijke bijdragen			
Overige gemeentelijke bijdragen	<u>-</u>	<u>6.500</u>	<u>7.048</u>
	-	6.500	7.048
Totaal gemeentelijke bijdragen	<u><u>-</u></u>	<u><u>6.500</u></u>	<u><u>7.048</u></u>
Totaal overige overheidsbijdragen	<u><u>-</u></u>	<u><u>6.500</u></u>	<u><u>7.048</u></u>

3.5 Overige baten

3.5.2 Ouderbijdrage	88.403	85.000	97.287
3.5.3 Personeels baten	48.440	42.980	38.000
3.5.4 Verhuur onroerende zaken	39.180	38.280	34.570
3.5.8 Overige baten	-	-	-
Overige	<u>3.131</u>	<u>-</u>	<u>9.859</u>
	179.154	166.260	179.716
Totaal overige baten	<u><u>179.154</u></u>	<u><u>166.260</u></u>	<u><u>179.716</u></u>

4 Lasten

4.1 Personele lasten

	2023 EUR	Begroting 2023 Begroting	2022 EUR
4.1.1 Lonen en salarissen	1.000.768	1.281.543	906.950
Sociale lasten	155.877	-	133.095
Pensioen premies	133.434	-	131.682
4.1.3 Overige personele lasten			
Dotatie/onttrekking personeel voorziening	1.223	-	3.134
Scholing/schoolbegeleiding	70.247	27.500	28.995
Uitzendkrachten, inhuur derden	221.373	15.000	38.640
Overige	16.348	18.000	7.514
Totaal overige	<u>309.191</u>	<u>60.500</u>	<u>78.283</u>
Totaal overige personele lasten	<u>309.191</u>	<u>60.500</u>	<u>78.283</u>

Uitzendkrachten, inhuur derden

De vereniging heeft meer personeel ingehuurd dan vorig jaar en meer dan begroot. In voorgaande jaren, maar ook in de begroting werd de inleen en uitleen van personeel met de opvang gesaldeerd op een enkele post waardoor er bij de school een personele baat gepresenteerd werd. Met ingang van 2023 is er een uitsplitsing gemaakt tussen de inleen en uitleen van personeel zodat er een accurater beeld ontstaat. Daarnaast is er in 2023 aanzienlijk meer personeel door de school ingehuurd van de opvangstichting.

Naast de inhuur van personeel van de opvangstichting is er in 2023 ook meer sprake geweest van inhuur van personeel in het kader van de NPO gelden. Tevens zijn er in 2023 gymdocenten ingehuurd in tegenstelling tot voorgaand jaar.

4.1.4 Uitkeringen (UWV en VVF) (-/-)	-14.565	-	-6.793
Totaal personele lasten	<u>1.584.705</u>	<u>1.342.043</u>	<u>1.243.217</u>

Personeelsbezetting

	2023 Aantal FTE's	2022 Aantal FTE's
DIR	1,00	1,00
OP	12,65	9,40
OOP	3,00	5,20
	<u>16,65</u>	<u>15,60</u>

4.2 Afschrijvingen

4.2.2 Materiële vaste activa

Gebouwen	7.732	7.738	7.881
Inventaris en apparatuur en ICT	22.002	23.202	19.333
Leermethoden	9.646	9.097	8.726
Totaal afschrijvingen	<u>39.380</u>	<u>40.037</u>	<u>35.940</u>

4.3 Huisvestingslasten

4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening	40.000	56.000	32.000
4.3.3 Onderhoud	16.985	25.500	17.158
4.3.4 Energie en water	38.710	35.000	24.575
4.3.5 Schoonmaakkosten	14.204	18.000	14.066
4.3.6 Heffingen	9.404	9.000	7.418
4.3.7 Overige huisvestingslasten			
Bewaking/beveiliging	899	3.300	2.004
Tuinonderhoud	17.740	-	3.980
Overige huisvestingslasten	-	-	-
	<u>18.639</u>	<u>3.300</u>	<u>5.984</u>
Totaal huisvestingslasten	<u>137.942</u>	<u>146.800</u>	<u>101.201</u>

4.4 Overige instellingslasten

	2023 EUR	Begroting 2023 Begroting	2022 EUR	
4.4.1 Administratie- en beheerslasten				
Administratie en beheer	18.589	16.963	16.479	
Accountantskosten	13.239	8.500	10.419	
Overige	<u>10.815</u>	<u>7.743</u>	<u>6.636</u>	
	42.643		33.206	33.534
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen				
Meubilair	5.943	3.869	2.846	
Leermiddelen en ICT	<u>71.959</u>	<u>57.500</u>	<u>58.923</u>	
	77.902		61.369	61.769
4.4.4 Overige				
Medezeggenschap	-	500	-	
PR	6.670	4.600	4.441	
Projecten en arrangementen	47.058	113.560	52.841	
Schoolfonds	11.225	16.000	14.817	
Overige	<u>5.198</u>	<u>9.027</u>	<u>7.426</u>	
	70.151		143.687	79.525
Totaal overige instellingslasten	<u><u>190.696</u></u>	<u><u>238.262</u></u>	<u><u>174.828</u></u>	

5 Financiële baten en lasten

5.1 <u>Financiële baten en lasten</u>				
Financiële lasten	<u>-1.296</u>	<u>-2.500</u>	<u>-3.685</u>	
	2.210	-2.500		-3.685
Saldo fin. baten en lasten	<u><u>2.210</u></u>	<u><u>-2.500</u></u>	<u><u>-3.685</u></u>	

B15 Overige toelichting

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van accountants zijn ten laste gebracht van de organisatie, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	van Ree Accountants	
	2023	2022
Controle van de jaarrekening	€ 13.239	€ 10.419
Andere controle-werkzaamheden	€ -	€ -
Fiscale advisering	€ -	€ -
Andere niet controlediensten	€ -	€ -
	€ 13.239	€ 10.419

WNT-verantwoording 2023

De WNT is van toepassing op de Delftse Vereniging voor Montessori-Onderwijs. Het voor de vereniging toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 132.000, bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse A.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor de vereniging is € 132.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van het algemeen bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2018 voor de eerste 12 maanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1 Y.M. Kuiper

Funcatiegegevens	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	98.104
Beloningen betaalbaar op termijn	16.388
<i>Subtotaal</i>	<u>114.492</u>
Individueel bezoldigingsmaximum	132.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.

Totaal bezoldiging 2023 **114.492**

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigd betaald bedrag N.v.t.

Gegevens 2022

Bedragen x € 1

Funcatiegegevens	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	90.693
Beloningen betaalbaar op termijn	15.754
<i>Subtotaal</i>	<u>106.447</u>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 128.000

Totale bezoldiging 2022 **106.447**

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
A. Elzerman	Voorzitter
J. Konings	Penningmeester
A. Engelenburg	Secretaris
S. Oostra	Lid
P. van Holten	Lid

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen zijn niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

B16 Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermoger Exploitatie 31-12-2023 saldo 2023	Consolidatie
Stichting Montessori Kindcentrum Delft Stichting	Stichting	Delft	4	€ 57.117 € 7.721	ja
Geen beslissende zeggenschap	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Consolidatie	
Passend primair onderwijs Delflanden Stichting	Stichting	Delft	4	Nee	

B17 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met een significante invloed op het resultaat en het vermogen van de organisatie.

B18 Formele vaststelling jaarverslag 2023

Het jaarverslag 2023 is vastgesteld door,

...../...../.....

Handtekening voorzitter

Handtekening Penningmeester

Controleverklaring